

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad blynyddol

Medi 2024

Crynodeb	3
1. Rhagymadrodd	5
2. Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
3. Darlun BBaCh yn y DU a Chymru	13
4. Y ddarpariaeth a chost cyllid BBaCh	21
5. Gweithgarwch Banc Datblygu Cymru	27
6. Casgliadau	36
Atodiad 1	37
Atodiad 2	38

Mark Lang, Max Munday, Annette Roberts a Neil Roche

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

I gael rhagor o wybodaeth neu i gyflwyno adborth a chynigion ymchwil, e-bostiwch: DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru

Mae'r SYG wedi rhoi cyngor ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynwyd ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ffordd Ellice, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru

Cwblhawyd y gwaith o ddrafftio'r adroddiad hwn ar 4 Gorffennaf 2024.

Amodau economaidd

Yn eu Rhagolygon Economaidd y Byd ym mis Ebrill 2024, **rhagwelodd y Gronfa Ariannol Ryngwladol y byddai twf byd-eang yn aros yn gyson ar 3.2% yn 2024 a 2025.**

Roedd data gan y SYG yn dangos bod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis **yn y DU yn 2.0% ym mis Mai 2024, i lawr o 2.3% ym mis Ebrill 2024.**

Ym mis Mehefin 2024, cynhaliodd Banc Lloegr **gyfradd y Banc ar 5.25%.**

Yn 2024 Ch1 amcangyfrifwyd bod Cynnyrch Domestig Gros (CDG) y DU wedi **cynyddu 0.6% o gymharu â'r chwarter.** Mae hyn yn dilyn cwmp o 0.3% yn 2023 Ch4.

Rhwng mis Mawrth a mis Mai 2024, **roedd cyfanswm y swyddi gwag yn y DU i lawr 156,000** o gymharu â blwyddyn yn ôl. Mae amcangyfrifon o Treth Wrth Ennill (TWE) yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Mai 2024 i 30.3m, sef cynnydd o 167,000 (neu 0.6%) o gymharu â'r ffigur ar gyfer Mai 2023. **Yng Nghymru, cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 4,400 i 1.32m yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024.**

Cyfradd anweithgarwch economaidd y DU oedd 22.3% yn y chwarter Chwefror i Ebrill 2024. Yng Nghymru y ffigur cymharol oedd 28.4%.

Gostyngodd gwerth **y nwyddau a allforiwyd o Gymru 8.4% i £19.1bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mawrth 2024.**

Cynyddodd y rhagolygon cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2024 i 0.6% ym mis Mai 2024, i fyny 0.1 pwynt canran o'r rhagolwg cyfartalog a wnaed ym mis Ebrill 2024.

Hyder busnes yn gwella

Fe wnaeth Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB) ar hyder busnesau bach y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB) **ddydwelyd i fod yn gadarnhaol yn 2024 Ch1, gan godi 20.5 pwynt i gyrraedd +5.5**, yn dilyn saith darlleniad chwarterol negyddol yn olynol. Parhaodd yr economi ddomestig i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf.

Adroddodd Monitor Cyllid BBaChau 2024Ch1 fod **30% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio busnesau yn dechau o'r newydd) wedi profi twf dros y 12 mis blaenorol.** Nodwyd yr hinsawdd economaidd bresennol hefyd fel y rhwystr allweddol i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn.

Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2024 Ch1 oedd 2,795, a nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod oedd 3,035. **Mae nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes**, fel y bu ers 2021 Ch2.

Nododd Arolwg Mewnwelediadau ac Amodau Busnes (BICS) SYG ar gyfer 1 i 30 Ebrill 2024 (Ton 108) fod **42.8% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn y flwyddyn i ddod (DU 37.3%).**

Dangosodd data SYG fod **prisiau tai yn y DU wedi cynyddu 1.1% yn y 12 mis hyd at Ebrill 2024.** Y pris tŷ cyfartalog yng Nghymru ym mis Ebrill 2024 oedd £208,000, sy'n cynrychioli cynnydd o 0.4% o fis Ebrill 2023.

Cofrestrodd mynegai rheolwyr prynu adeiladu S&P Global/CIPS UK 54.7 mewn gweithgarwch adeiladu cyffredinol ym mis Mai 2024, i fyny o 53 ym mis Ebrill, ymhell uwchlaw'r marc 50 sy'n gwahaniaethu rhwng ehangu a chrebachu.

Y ddarpariaeth o, a'r galw am, gyllid

Adroddodd benthycwyr fod argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach wedi cynyddu, wedi aros yn ddigyfnewid ar gyfer busnesau canolig eu maint, ac wedi cynyddu ychydig ar gyfer busnesau mawr yn 2024 Ch1. Yn y cyfamser, dywedodd benthycwyr nad oedd y galw gan fusnesau bach wedi newid, a bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu ychydig.

Canfyddodd adroddiad Monitor Cyllid BBaChau, a oedd yn cwmpasu'r tri mis hyd at ddiwedd mis Chwefror 2024, **ostyngiad yng nghanran y BBaChau sy'n defnyddio cyllid allanol** i 44% (49% yn 2023 Ch4).

Mae benthycia UK Finance i BBaChau o fewn data codau post y DU yn dangos **gostyngiad parhaus mewn benthycia i BBaChau Cymru yn ystod ail hanner 2023**, gyda chyfanswm y benthycia yn gostwng o £4.111bn yn 2023H1 i £4.055bn yn 2023H2.

Roedd nifer y bargeinion buddsoddi ecwiti a gyhoeddwyd ar draws y DU yn ystod 2023 i lawr 25% ers y flwyddyn flaenorol (o 2,917 yn 2022 i 2,179 yn 2023), ac roedd y cyfanswm a godwyd wedi gostwng tua hanner (o £20.6bn yn 2022 i £12bn yn 2023). **Roedd Cymru yn cyfrif am 2.9% o gytundebau ecwiti'r DU (64 borgen) yn ystod 2023, gostyngiad bychan o'i gymharu â 2022.**

Gweithgaredd Banc Datblygu Cymru

Cwblhaodd Banc Datblygu Cymru **491 o fuddsoddiadau yn 2023/24**, gyda chyfanswm gwerth o ychydig dros £125m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â **bron i 3,400** o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.

Roedd tua 70% o fuddsoddiadau yn ôl gwerth yn 2023/24 wedi'u cyfrif gan fenthyciadau ac ecwiti, gyda'r tua 30% sy'n weddill yn gysylltiedig â buddsoddiadau datblygu eiddo.

Derbyniodd microfusnesau bron i 53% o gronfeydd buddsoddi dyled ac ecwiti yn ystod 2023/24, gan gyfrif am fwy na 1,000 o swyddi newydd a rhai wedi'u diogelu.

Derbyniodd cwmnïau sydd wedi'u lleoli yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru 44% o gyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn ystod 2023/24, gyda chwmnïau yn y de-ddwyrain yn cael 34%, a'r rheini yn y gogledd yn cael 23% o gronfeydd buddsoddi.

Nifer cronol y buddsoddiadau a wnaed gan y Banc Datblygu yn y **pum mlynedd hyd at ddiwedd 2023/24** oedd 2,387, gyda gwerth y buddsoddiadau bron yn £567m ar ôl eithrio Cynllun Benthyciadau Busnes Cymru (CBBCC) Covid-19 gwerth £92m.

Dyma chweched adroddiad blynyddol Dirnad Economi Cymru. Mae'r adroddiad yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod pedwerydd chwarter eu blwyddyn ariannol 2023/24, a dadansoddiad o berfformiad y Banc o ran y swyddi gafodd eu creu a'u diogelu gan weithgarwch buddsoddi. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu'r cyd-destun macro-economaidd y mae BBaChau Cymru yn gweithredu ynddo ac yna'n archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid BBaChau, a'r cyflenwad a'r gost ohono. Mae Adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adran olaf yn rhoi rhai casgliadau cyffredinol i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (adroddir yn bennaf mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau yn y cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o ddiffyg cyfatebiaeth amserol rhwng data yn yr adroddiad hwn.

Cwblhawyd y gwaith o ddrafftio'r adroddiad hwn ar 4 Gorffennaf 2024.

Yn y cyfnod a gwmpesir gan yr adroddiad hwn, rhoddodd Dirnad Economi Cymru ei gynlluniau ehangu ar waith. Ymunodd partneriaid academaidd newydd, Ysgol Busnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter, â'r cydweithrediad ymchwil. Mae'r aelodau newydd hyn yn cynhyrchu adroddiadau ac yn datblygu mewnwelediad pellach i'r materion amser real sy'n effeithio ar economi Cymru.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae Dirnad Economi Cymru wedi cyhoeddi adroddiadau ar y pynciau canlynol:

- Busnesau ymchwil a datblygu-ddwys yng Nghymru: arloesi a chyfraniad i drosiant a chyflogaeth¹
- Ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru: dadansoddiad terfynol o ddata gweinyddol ac arolygon²
- Adroddiad Cyrchu Cyllid ar gyfer BBaCh Cymru: Dadansoddiad Is-genedlaethol a Chenedl Ddatganoledig, a gyhoeddwyd mewn cydweithrediad â Banc Busnes Prydain³.

¹ [Busnesau Y&D-ddwys yng Nghymru: Arloesi a chyfraniad at drosiant a chyflogaeth \(developmentbank.wales\)](#)

² [Ymyriadau ariannol Llywodraeth Cymru Covid-19 - Dev Bank \(developmentbank.wales\)](#)

³ [Adroddiad Cyrchu Cyllid ar gyfer BBaCh Cymru \(developmentbank.wales\)](#)

- Uwchraddiwyd rhagolygon twf byd-eang y Gronfa Ariannol Ryngwladol ar gyfer 2024, 0.3 pwynt canran, i 3.2%.
- Cadwodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25% ym mis Mehefin 2024, gan nodi bod polisi ariannol cyfyngol yn effeithio ar bwysau chwyddiant.
- Roedd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 2.0% ym mis Mai 2024, i lawr o 2.3% ym mis Ebrill 2024.
- Yn 2024 Ch1 amcangyfrifwyd bod cynnyrch domestig gros (CDG) y DU wedi cynyddu 0.6% o gymharu â'r chwarter, yn dilyn cwmp o 0.3% yn 2023 Ch4.
- Yng Nghymru cynyddodd y gyfradd anweithgarwch economaidd 3.7 pwynt canran ar y flwyddyn i 28.4% yn y chwarter Chwefror 2024 i Ebrill 2024. Ffigur cyfatebol y DU oedd 22.3% (0.8 pwynt canran yn uwch na'r gyfradd flwyddyn yn ôl).

Rhagolygon byd-eang

Nododd Rhagolygon Economaidd y Byd⁴ y Gronfa Ariannol Ryngwladol (IMF) a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2024, fod yr economi fyd-eang yn parhau i fod yn gadarn, gyda thwf parhaus, a chwyddiant yn dychwelyd i'r targed. Roedd hyn er gwaethaf sawl sioc yn ystod y blynyddoedd diwethaf gan gynnwys toriadau i gadwyni cyflenwi o ganlyniad i bandemig Covid-19; ôl-ffeithiau'r rhyfel yn yr Wcrain gan achosi argyfwng ynni a bwyd byd-eang; a chynnydd amlwg mewn chwyddiant a greodd argyfwng cost-byw ac a arweiniodd at dynhau polisi ariannol ar raddfa fyd-eang.

O ystyried y ffactorau hyn, rhagamcanion diweddaraf yr IMF oedd y byddai twf byd-eang yn 3.2% cyson yn ystod 2024 a 2025, sef yr un cynnydd ag yn 2023. Roedd rhagamcan twf byd-eang yr IMF ar gyfer 2024 0.3 pwynt canran yn uwch yn Rhagolygon Economaidd y Byd⁵ ym mis Hydref 2023. Roedd y rhagamcanion hyn yn debyg i'r rhagolygon a gyhoeddwyd ym mis Mai 2024 yn Rhagolygon Economaidd yr OECD,⁶

lle rhagamcanwyd twf byd-eang o 3.1% yn 2024, a chyda chynnydd bach i 3.2% yn 2025 yn deillio'n rhannol o dwf incwm real cryfach a chyfraddau llog polisi is. Nododd yr OECD, fodd bynnag, fod y cymysgedd polisi macro-economaidd cyffredinol yn debygol o aros yn gyfyngol yn y rhan fwyaf o economïau dros y ddwy flynedd nesaf, gyda chyfraddau llog gwirioneddol yn gostwng yn araf, a rhagolygon cymedrol yn unig i leihau diffygion cyllidol yn y rhan fwyaf o wledydd - mae Tsieina yn cael ei gweld fel eithriad, gyda chyfraddau llog isel a chymorth ariannol ychwanegol sylweddol a ragwelir yn 2024 a 2025.

Mae rhagolygon yr IMF ar gyfer chwyddiant pennawd byd-eang ar gyfer gostyngiad o 6.8% yn 2023 i 5.9% yn 2024, a gostyngiad pellach i 4.5% yn 2025. Disgwylir i economïau uwch ddychwelyd i'w targedau chwyddiant yn gynharach nag economïau marchnad ac economïau sy'n datblygu.⁷

⁴ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/04/16/world-economic-outlook-april-2024>

⁵ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023>

⁶ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook_16097408

⁷ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/04/16/world-economic-outlook-april-2024>

Pwysau chwyddiant y DU yn lleddfu

Yn ôl y SYG, cynyddodd cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât ffatri) 1.7% yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024.⁸ Mae hyn yn cymharu â chynnydd o 1.1% yn y flwyddyn hyd at Ebrill 2024. Daeth y cyfraniad ar i fyny mwyaf at y chwyddiant allbwn blynyddol ym mis Mai 2024 o gynhyrchion petrolewm wedi'u mireinio (2.54 pwynt canran) ac "allbynnau eraill" (1.12 pwynt canrannol). Cemegau a chynhyrchion papur oedd â'r cyfraniad mwyaf tuag i lawr at y gyfradd chwyddiant allbwn blynyddol yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024, gyda chyfraniad negyddol o 1.44 a 1.14 pwynt canran yn y drefn honno.

Dangosodd data gan y SYG fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 2.0% ym mis Mai 2024, i lawr o 2.3% yn y deuddeg mis hyd at Ebrill 2024.⁹ Cyfradd flynyddol MPD ym mis Mai 2024 oedd yr isaf ers

mis Gorffennaf 2021, pan oedd hefyd yn 2.0%, ac yn sylweddol is na'r uchafbwynt diweddar o 11.1% ym mis Hydref 2022. Roedd y cyfraniad ar i fyny mwyaf i'r newid misol yng nghyfradd chwyddiant flynyddol y MPD yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024 o danwydd modur gyda phrisiau'n codi 2.3 % yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024, o gymharu â gostyngiad o 0.3% yn y flwyddyn hyd at fis Ebrill. Daeth y cyfraniad mwyaf ar i lawr o fwyd.

Cadwodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25% ym mis Mehefin 2024. Roedd y Crynodeb Polisi Ariannol ar gyfer Mehefin 2024 yn nodi bod prif chwyddiant MPD wedi disgyn i'r targed o 2% ac: "Roedd safiad cyfyngol polisi ariannol yn pwyso ar weithgarwch yn y sefyllfa wirioneddol. economi, yn arwain at farchnad lafur fwy rhydd ac yn effeithio ar bwysau chwyddiant".¹⁰

Amcangyfrif chwarterol cyntaf CDG yn dangos bod economi'r DU wedi cynyddu yn 2024 Ch1

Yn dilyn gostyngiadau o 0.1% yn 2023 Ch3 a 0.3% yn 2023 Ch4, amcangyfrifir bod cynnyrch domestig gros (CDG) real y DU wedi cynyddu 0.6% yn 2024 Ch1 yn ôl ffigurau a ryddhawyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.¹¹ Nododd y SYG fod amcangyfrifon cynnar o CDG yn destun adolygiad (cadarnhaol neu negyddol) a bod y rhan fwyaf o arbenigwyr yn "...ystyried ffactorau eraill, tra'n ystyried y data diweddaraf. Er enghraifft, mae'n ddoeth ystyried y darlun ehangach, megis dyfnder, trylediad (lledaeniad), a hyd y newid mewn CDG...".¹² O'i gymharu â blwyddyn yn ôl, amcangyfrifir bod CDG go iawn wedi cynyddu 0.2% yn 2024 Ch1.

Yn ôl sector, cynyddodd allbwn gwasanaethau'r DU 0.7% yn 2024 Ch1 ar ôl tri chwarter yn olynol o ddirywiad. Daeth y cyfraniad cadarnhaol mwyaf at allbwn mewn twf gwasanaethau o'r is-sector trafndiaeth a storio, gyda hyn yn cynyddu 3.7%, wedi'i ysgogi'n bennaf gan gynnydd o 6.4% mewn gwasanaethau trafndiaeth tir trwy biblinellau (ac eithrio trafndiaeth rheilffordd). Roedd cyfraniadau negyddol i dwf allbwn yn 2024 Ch1 o weithgareddau llety a gwasanaethau bwyd (gostyngiad o 0.2%) a gweithgareddau aelwydydd fel cyflogwyr; gweithgareddau nwyddau

⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/may2024>

⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/may2024>

¹⁰ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2024/june-2024>

¹¹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/januarytomarch2024>

¹² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/januarytomarch2024>

a gwasanaethau diwahaniaeth cartrefi at eu defnydd eu hunain (gostyngiad o 3.4%). Yn dilyn dirywiad o 0.4% yn 2023 Ch4, cynyddodd gwasanaethau sy'n delio â defnyddwyr 0.6% yn 2024 Ch1, gyda'r SYG yn nodi bod hyn wedi'i ysgogi'n bennaf gan fasnach manwerthu, ac eithrio cerbydau modur a beiciau modur.

Yn y DU, cynyddodd allbwn mewn cynhyrchiant 0.8% yn 2024 Ch1, gyda hyn yn dilyn gostyngiad o 1.1% yn 2023 Ch4. Gweithgynhyrchu oedd y cyfrannwr mwyaf at y cynnydd mewn cynhyrchu, gydag 8 o'r 13 is-sector

gweithgynhyrchu yn tyfu yn 2024 Ch1, a'r sector yn gyffredinol yn ehangu 1.4% yn y chwarter. Yma, y cyfraniadau cadarnhaol mwyaf fesul is-sector oedd cynnydd o 5.7% mewn gweithgynhyrchu offer cludo, a thwf o 3.1% mewn gweithgynhyrchu metelau sylfaenol a chynhyrchion metel. Roedd y cyfranwyr negyddol mwyaf at berfformiad gweithgynhyrchu yn 2024 Ch1 ym maes gweithgynhyrchu tecstilau, gwisgo dillad a lledr (gostyngiad o 3.6%).

Cynyddodd buddsoddiad busnes y DU yn 2024 Ch1

Yn dilyn cynnydd o 1.4% yn 2023 Ch4¹³, mae canlyniadau dros dro a gyhoeddwyd gan y SYG yn dangos bod buddsoddiad busnes

y DU wedi cynyddu 0.9% yn 2024 Ch1¹⁴. Roedd hyn 0.6% yn is nag yr oedd yn 2023 Ch1.

Swyddi gweigion yn parhau i ostwng yn y DU

Roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 904,000 yn y cyfnod rhwng mis Mawrth a mis Mai 2024, gan ostwng 12,000 rhwng mis Rhagfyr 2023 a mis Chwefror 2024.¹⁵ Gostyngodd nifer y swyddi gwag yn y DU ar y chwarter am y 23ain cyfnod yn olynol. Rhwng mis Mawrth a mis Mai 2024, roedd cyfanswm y swyddi gwag i lawr 156,000 o'r lefel flwyddyn yn ôl, er eu bod yn parhau i fod 108,000 yn uwch na'u lefel cyn-bandemig (lonawr i Fawrth 2020). Roedd y gostyngiadau cyfrannol mwyaf mewn swyddi gwag ym mis Mawrth i fis Mai 2024 o'r chwarter blaenorol yn y diwydiannau cyflenwad trydan, nwy, coesyn ac aerdymheru (gostyngiad o 11.8%) a masnach

cyfanwerthu a manwerthu; atgyweirio cerbydau modur a beiciau modur (gostyngiad o 8.7%).

Mae amcangyfrifon cynnar o Wybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill¹⁶ yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Mai 2024 i 30.3m, cynnydd o 167,000 o weithwyr (neu 0.6%) dros y ffigwr ar gyfer Mai 2023.

Yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024, roedd y cynnydd mwyaf yn nifer y cyflogeion ar gyflogres yn y DU yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol (cynnydd o 155,000 o weithwyr neu 3.6%) ac ar ei leiaf yn y sector llety

¹³ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/octobertodecember2023revisedresults>

¹⁴ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/januarytomarch2024provisionalresults>

¹⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/june2024>

¹⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/june2024>

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

a gweithgareddau gwasanaeth bwyd (gostyngiad o 60,000 o weithwyr neu -2.7%).¹⁷ Gwelodd nifer o sectorau eraill ostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres rhwng Mai 2023 a Mai 2024, gan gynnwys gweithgynhyrchu, adeiladu, cyfanwerthu a manwerthu, gwasanaethau llety a bwyd, gwybodaeth a chyfathrebu, a chymorth gweinyddol. Roedd y cynnydd canrannol mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn ar ei uchaf mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (7.4% neu 8,000 o weithwyr), ac iechyd a gwaith cymdeithasol (fel y nodir uchod, 3.6% neu 155,000 o weithwyr).

Yng Nghymru cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 4,400 (neu 0.3%) i 1.32m yn y flwyddyn hyd at fis Mai 2024.¹⁸ Mae data rhanbarthol y DU ar weithwyr cyflogres fesul sector yn cael ei ddiweddarau'n llai aml, ond mae'r data hyd at Ebrill 2024 ar gyfer Cymru yn dangos bod y roedd cynnydd canrannol mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn ar ei uchaf mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (8% neu 425 o weithwyr).¹⁹ Dros y flwyddyn hyd at Ebrill 2024, bu cynnydd o 5,700 (neu 2.5%) o weithwyr cyflogedig yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol yng Nghymru, a 2,400 (neu 3.7%) mewn gweinyddiaeth gyhoeddus ac amddiffyn; a nawdd cymdeithasol.

Materion ansawdd yn ymwneud â data marchnad lafur ar gyfer Cymru

Mae gan ddata marchnad lafur diweddar ar gyfer Cymru, a gasglwyd drwy'r Arolwg o'r Llafurlu (AoLI) rai materion sydd a wnelo ansawdd. Mae'r materion hyn o ganlyniad i leihad ym maint y sampl oherwydd heriau o ran cynnal cyfraddau ymateb. Ar hyn o bryd mae gan y data ar gyfer

Cymru gyfyngau hyder mawr iawn ac mae gan yr ystadegau statws lefel is newydd o "ystadegau swyddogol sy'n cael eu datblygu", felly fe'ch cynghorir i'w defnyddio gyda gofal. Felly, cynghorir defnyddwyr data i ystyried gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau.

Y gyfradd ddiweithdra yn cynyddu yn y DU ond yn gostwng yng Nghymru

Yn ôl ffigurau'r SYG, roedd y gyfradd ddiweithdra yn y DU (pob un yn 16+ oed, wedi'i addasu'n dymhorol) yn 4.4% yn y chwarter Chwefror i Ebrill 2024, 0.4 pwynt canran yn uwch na'r ffigwr ar gyfer y chwarter Chwefror i Ebrill 2023.²⁰ Y ffigwr cyfatebol ar gyfer Cymru oedd 3.5%, i lawr 0.6 pwynt canran.²¹ Roedd y cyfraddau diweithdra rhanbarthol uchaf yn y DU yn y tri mis a ddaeth

i ben ym mis Ebrill 2024 (y diweddaraf a oedd ar gael ar adeg ysgrifennu) yn Nwyrain Canolbarth Lloegr (5.6%), Gorllewin Canolbarth Lloegr (5.1%), Gogledd Orllewin Lloegr (5.1%), a Llundain (5.0%), tra bod y cyfraddau isaf yng Ngogledd Iwerddon (2.2%), Cymru (3.5%), De Ddwyrain (3.7%), a De Orllewin (hefyd 3.7%).²²

¹⁸ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

¹⁹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted/current>

²⁰ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#unemployment>

²¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

²² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

Cynnydd yn y cyfrif hawlwr budd-dal diweithdra yn y DU a Chymru

Yn ystod y flwyddyn hyd at fis Mai 2024, cynyddodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU (heb ei addasu'n dymhorol) 100,000 i 1.63 miliwn o bobl.²³ Yng Nghymru hawliodd 63,700 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra ym mis Mai 2024 (sy'n hafal i 3.4% o'r boblogaeth oedran gweithio, o gymharu â ffigur o 3.9% ar gyfer y DU), cynnydd o 1,800 yn nifer yr hawlwr o'i gymharu â mis Mai 2023.²⁴

Yr ardaloedd awdurdod unedol yng Nghymru sydd â'r gyfran uchaf o'r boblogaeth oedran gweithio yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra, yn ôl y data ar gyfer Mai 2024, oedd Casnewydd (5.0%), Blaenau Gwent (4.2%), Caerdydd (4.1%), Torfaen (3.8%) %, a Chonwy (3.7%), a'r rhai â'r cyfrannau isaf oedd Powys (2.4%), Sir Fynwy (2.4%), Gwynedd (2.7%), Pen-y-bont ar Ogwr (2.7%), a Sir y Fflint (2.8%).

Anweithgarwch economaidd yn cynyddu yn y DU a Chymru

Yn ôl data SYG Arolwg o'r Llafurlu (AoLI), yr cyfradd anweithgarwch economaidd y DU (wedi'i haddasu'n dymhorol, pob un rhwng 16 a 64 oed) oedd 22.3% yn y chwarter Chwefror i Ebrill 2024.²⁵ Roedd hyn 0.8 pwynt canran yn uwch na'r gyfradd flwyddyn yn ôl (Chwefror i Ebrill 2023).²⁶ Nododd y SYG fod y cynnydd yn anweithgarwch economaidd y DU ers

y flwyddyn yn bennaf oherwydd myfyrwyr a'r rhai a oedd â salwch hirdymor.²⁷ Cynyddodd cyfradd anweithgarwch economaidd Cymru 3.7 pwynt canran ar y flwyddyn i 28.4% yn y chwarter Chwefror i Ebrill 2024.²⁸ Fodd bynnag, fel y nodwyd uchod, dylid bod yn ofalus wrth ddefnyddio data AoLI oherwydd materion ansawdd parhaus.

Gostyngiad yn allbwn diwydiant adeiladu Cymru o 2023Ch3 i 2023Ch4

Mae Ffigur 2.1 yn amlygu'r duedd ym mynegeion gwasanaethau cynhyrchu, adeiladu a marchnad Cymru rhwng 2020 Ch4 a 2023 Ch4. Mae'r mynegai gwasanaethau marchnad wedi aros yn gymharol gyson trwy gydol y cyfnod hwn, tra bod y mynegai cynhyrchu, er ei fod yn sefydlog hyd at 2022Ch4, wedi profi gostyngiadau ymylol yn y pedwar chwarter diwethaf. Mae Ffigur 2.1 yn dangos bod twf cryf yn y mynegai adeiladu

yn chwarteri 2022Ch4 i 2023Ch3, wedi'i ysgogi gan nifer o brosiectau adeiladu mawr, ond bod y mynegai wedi gostwng yn 2023Ch4. Nododd crynodeb o adroddiad amodau busnes Asiantau Banc Lloegr ar gyfer 2023 Ch4 fod cyfaint allbwn adeiladu'r DU gyfan yn gostwng, a bod "peth o'r slac o ddatblygiadau tai newydd a masnachol is yn cael ei ddefnyddio gan waith atgyweirio a chynnal a chadw".²⁹

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/outofworkbenefits/datasets/claimantcountcla01>

²⁴ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/Claimant-Count/claimantcount-by-welshlocalareas-variable-month>

²⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#economic-inactivity>

²⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

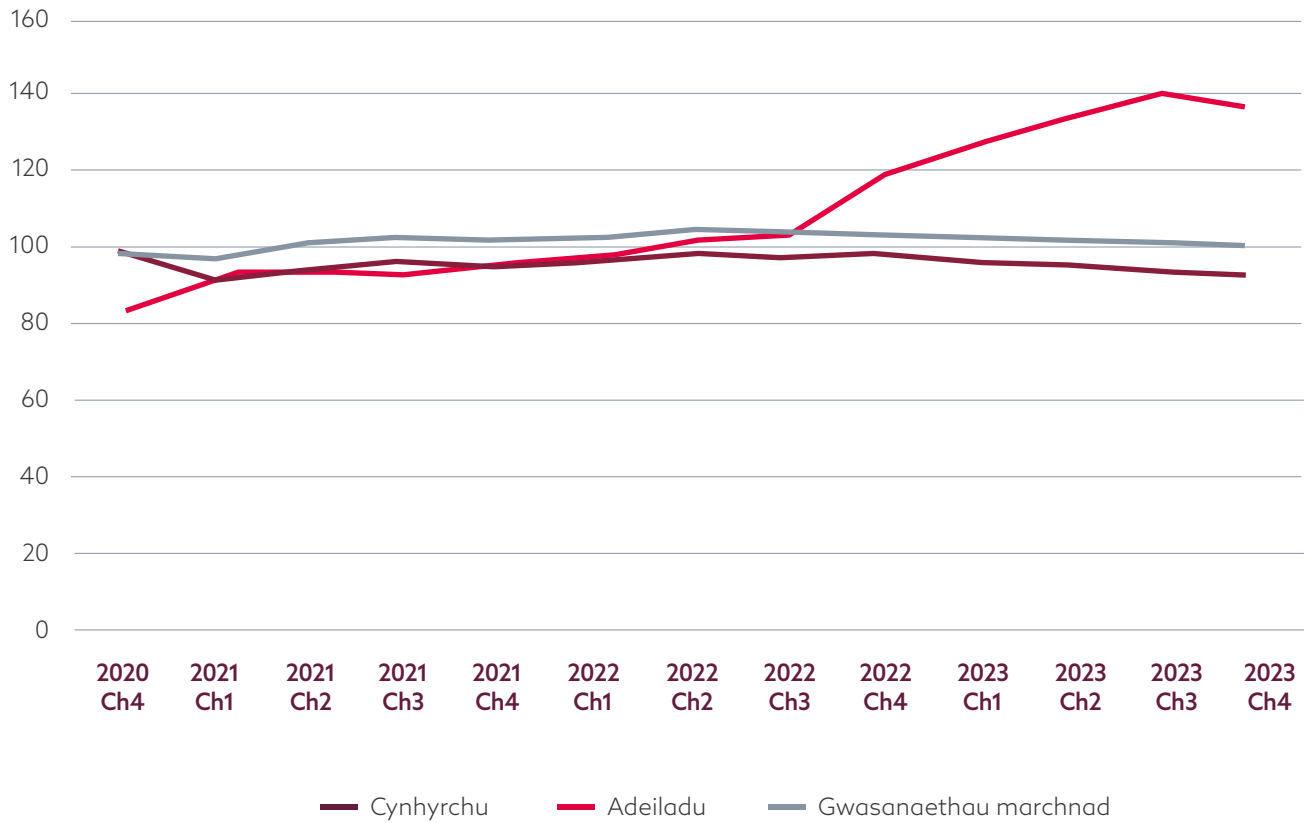
²⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#economic-inactivity>

²⁸ <https://www.llyw.cymru/trosolwg-or-farchnad-lafur-mehefin-2024-canlyniadau-pennawd-html>

²⁹ <https://www.bankofengland.co.uk/agents-summary/2023/2023-q4>

Ffigur 2.1

Mynegeion allbwn Cymru: tuedd 2020Ch4 - 2023Ch4 (2019=100)

Gostyngodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru yn y flwyddyn hyd at 2024 Ch1

Mae'r SYG yn nodi y dylid bod yn ofalus hefyd wrth ddehongli data ar fasnach. Mae data fel arfer yn cael eu cyhoeddi mewn prisiau cyfredol neu nominal sy'n golygu nad ydynt wedi'u haddasu i ddileu effeithiau chwyddiant. Ar gyfer y cyfnod hyd at 2024 Ch1 mae'r data masnach mewn nwyddau ar gyfer rhanbarthau'r DU yn dangos y bu gostyngiad yng ngwerth allforion o holl wledydd y DU, ac eithrio Gogledd Iwerddon, yn y deuddeg mis yn diweddu Mawrth 2024 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.

³⁰Gostyngodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru 8.4% i £19.1bn yn y deuddeg mis yn diweddu Mawrth 2024 (o gymharu â gostyngiad o

4.3% yn Lloegr, 13.8% yn yr Alban, a chynnydd o 11.3% yng Ngogledd Iwerddon).

Bu nifer o ostyngiadau yng nghyfanswm y gwerthoedd allforio fesul cynnyrch yng Nghymru dros y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2024.³¹ Gostyngodd cyfanswm allforion Tanwydd Mwynol i £3.4bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024 Ch1, o £4.6bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 26.2%. Gostyngodd cyfanswm allforion cynhyrchion Cemegol i £2.3bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024 Ch1, o £2.9bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 18.2%. Fodd bynnag,

³⁰ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2024>

³¹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2024#datasets>

cynyddodd gwerth allforion cynhyrchion Peiriannau a Thrafnidiaeth o Gymru i £8.3bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024 Ch1, o £8.0bn yn y deuddeg mis blaenorol.

Cyfanswm y cyfrif allforwyr yng Nghymru yn 2024 Ch1 oedd 3,167 sy'n dynodi fawr ddim newid o 2023 Ch1 (gan ddefnyddio'r Dull Rhif Cyfan³²). Mae hyn yn cymharu â gostyngiad o 3.2% ar gyfer y DU gyfan yn yr un cyfnod amser.³³ Roedd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM ar gyfer y flwyddyn hyd at 2024 Ch1 yn dangos bod màs net o 7.8 biliwn cilogram yn cael ei allforio o Gymru, gostyngiad o 10.4% ers y deuddeg mis blaenorol.³⁴ Sylwch mai Petrolewm, Cynhyrchion Petrolwm a Deunyddiau Cysylltiedig sy'n dominyddu cyfeintiau masnach Cymru (allforio a mewnforyn) (SITC 33).

Yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2024 gostyngodd gwerth nwyddau a fewnforiwyd yng Nghymru 12.6% i £20.9bn o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol. Roedd hyn yn cymharu â gostyngiadau yng ngwerth mewnforyn yn Lloegr o 8.5%, yn yr Alban o 21.4%, a Gogledd Iwerddon o 3.3%.³⁵

Cyfanswm y cyfrif mewnforyn yng Nghymru yn 2024 Ch1 oedd 8,170, gostyngiad o 5.4% o'r ffigur yn 2023 Ch1. Yn y DU gostyngodd cyfanswm cyfrif y mewnforyn 1.3% dros yr un cyfnod.³⁶ Dangosodd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM, ar gyfer y flwyddyn hyd at 2024 Ch1, fod màs net o 18.3 biliwn cilogram wedi'i fewnforio i Gymru, sef cynnydd o 1.5% o'r flwyddyn flaenorol hyd at ddiwedd 2023 Ch1.³⁷

Rhagolygon economi'r DU

Nid yw Trysorlys EM yn cyhoeddi rhagolygon ar gyfer economi'r DU yn ystod y cyfnod cyn yr etholiad oherwydd "canllawiau Swyddfa'r Cabinet a'r cynsail o etholiadau blaenorol". Felly, mae'r data diweddaraf sydd ar gael ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn ar gyfer Mai 2024 (gyda rhifyn Mehefin i'w gyhoeddi ar ôl yr Etholiad Cyffredinol ar 4 Gorffennaf 2024).³⁸

Wrth gymharu'r rhagolygon annibynnol a dderbyniwyd ar gyfer cyhoeddiad Mai 2024 o Ragolygon Trysorlys EM ar gyfer Economi'r DU³⁹, y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG

y DU yn 2024 oedd 0.6%. Roedd hyn i fyny 0.1 pwynt canran o'r hyn a ragamcanwyd yng nghyhoeddiad Ebrill 2024.⁴⁰ Yng nghyhoeddiad Mai 2024, y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG yn 2025 oedd 1.2%, 0.1 pwynt canran yn is na'r rhagolwg a wnaed ym mis Ebrill 2024. Mae Atodiad 2 yr adroddiad hwn yn dangos crynodeb o ragolygon CDG dethol ar gyfer y DU ar gyfer 2024 a 2025, ynghyd â gyda rhagolygon ar gyfer cyfradd Diweithdra'r AoLI, a'r twf mewn prisiau ar gyfer Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD), a chwyddiant Mynegai Prisiau Manwerthu (MPM).

³² "Dull rhif cyfan": Mae busnes yn cyfrif fel 1 ym mhob rhanbarth y mae ganddynt weithwyr.

³³ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2024>

³⁴ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2024>

³⁶ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2024/datasets>

³⁷ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³⁸ <https://www.gov.uk/government/collections/data-forecasts>

³⁹ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-may-2024>

⁴⁰ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2024>

- Mae hyder busnesau bach yn dychwelyd i fod yn gadarnhaol.
- Mae'r economi ddomestig yn parhau i fod yn bryder pennaf i fusnesau bach fel rhwystr i dwf.
- Mae marwolaethau busnesau yng Nghymru yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes.

Poblogaeth busnes

Fel yr adroddwyd yn yr adroddiad chwarterol diweddaraf, amcangyfrifwyd bod 246,375 o fusnesau bach a chanolig gweithredol yng Nghymru yn 2023, gyda'r mwyafrif helaeth, 234,615, yn disgyn yn y categori microfusnesau yn cyflogi llai na naw o bobl.⁴¹ Mae'r ffigurau dros dro ar gyfer 2023 yn dangos bod cyfanswm nifer y BBaCh yng Nghymru wedi gostwng tua 7,000 o 2022. Microfentrau oedd y rhan fwyaf o'r colledion hyn. Ymhlith BBaCh, y tri sector mwyaf,

yn seiliedig ar nifer y mentrau, oedd: y sector cyfanwerthu, manwerthu, trafndiaeth, gwesty, bwyd a chyfathrebu; y sector gwasanaethau ariannol a busnes; a'r sector adeiladu. Fel yr adroddwyd yn flaenorol, mae cyfanswm nifer y mentrau yng Nghymru wedi profi gostyngiad cyson dros y cyfnod 2021-23, gyda chyfanswm nifer y mentrau (gan gynnwys mentrau mawr) wedi gostwng o ychydig o dan 264,000 i tua 248,000.

Hyder busnesau bach yn dychwelyd i fod yn gadarnhaol

Ar ôl saith darlleniad chwarterol negyddol yn olynol, dychwelodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBM) y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB)⁴² o hyder busnesau bach i bositif yn 2024 Ch1, gan godi 20.5 pwynt i gyrraedd +5.5.⁴³ Mae Ffigur 3.1 yn dangos tuedd MBM y FfBB rhwng 2022Ch1 a 2024Ch1. Gostyngodd referniw busnesau bach yn ystod 2024 Ch1

o gymharu â'r chwarter blaenorol, er bod yr Ffederasiwn Busnesau Bach wedi nodi y gallai hyn adlewyrchu patrymau cylchol blynyddol hir sefydlog. Roedd disgwyliadau referniw a thwf ar gyfer 2024 Ch2 yn sylweddol fwy cadarnhaol, gyda 45.7% o fusnesau yn disgwyl i'w referniw godi a 52.4% yn disgwyl ehangu.

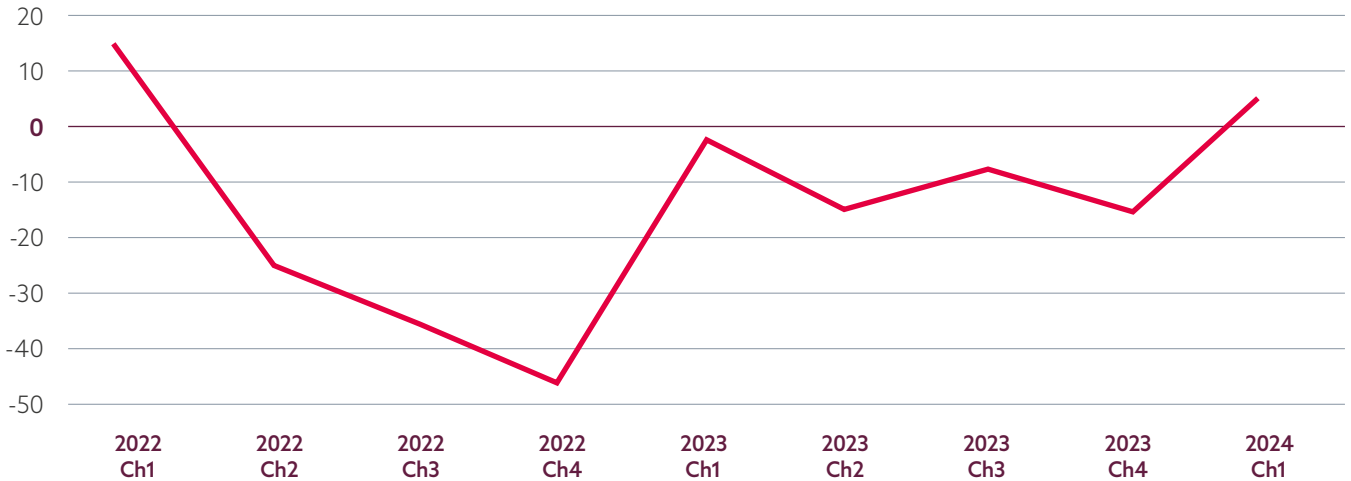
⁴¹ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/Businesses/Business-Structure/Headline-Data/enterprises-by-sizeband-area-year>

⁴² Mae'r Ffederasiwn Busnesau Bach yn esbonio: 'Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: "O ystyried eich perfformiad busnes cyffredinol, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol ar yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n edrych ar ragolygon busnes dros y tri mis nesaf, o gymharu â'r tri mis blaenorol?" Rhoddir y pwysiad +2 i gyfran y cwmnïau a ddywedodd eu bod wedi gwella o lawer, ychydig wedi gwella +1, tua'r un peth 0, ychydig yn waeth -1, a llawer gwaeth -2; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o gyfanswm y ffactorau hyn.'

⁴³ <https://www.fsb.org.uk/resource-report/small-business-index-quarter-1-2024.html>

Ffigur 3.1

Mynegai Hyder Busnesau Bach y DU, 2022 Ch1 - 2024 Ch1

Ffynhonnell: Mynegai Busnesau Bach y FfBB, 2024Ch1⁴⁴

Parhaodd gwahaniaethau mawr mewn hyder sectoraidd yn 2024 Ch1. Roedd hyder busnes mewn Gweithgynhyrchu i fyny yn 2024Ch1 i +19.2, sy'n golygu mai hwn oedd y sector mwyaf cadarnhaol yn 2024Ch1, gwelliant sylweddol ar y chwarter blaenorol pan oedd yn sefyll ar minws 26.2. Dychwelodd gweithgareddau Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnegol i gofnodi tiriogaeth gadarnhaol +14.3, i fyny o -4.7 pwynt yn

2023Ch4. Cofrestrodd y sector Cyfanwerthu ac Adwerthu +2.1, hefyd yn uwch na'r chwarter blaenorol. Ni ddychwelodd pob sector i gadarnhaol, fodd bynnag, a chofrestrodd y sector gwasanaethau Llety a Bwyd -11.8 (er ei fod yn welliant sylweddol ar y -73.0 a gofrestrwyd yn 2024 Ch4), a dyma'r sector lleiaf cadarnhaol o hyd.

Mae'r economi ddomestig yn parhau i fod yn bryder pennaf i fusnesau bach a chanolig

Yr economi ddomestig yw'r prif bryder o hyd i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf, a nodwyd gan 64.6% o fusnesau bach a chanolig yn 2024 Ch1. Galw defnyddwyr oedd y pryder nesaf a nodwyd amlaf (35.6%), a mynediad at staff â chymwysterau priodol oedd y trydydd rhwystr i dwf a nodwyd amlaf (24.8%) yn 2024 Ch1.

Nododd Monitor Hyder Busnes (BCM) Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr (ICAEW) ar gyfer 2024 Ch1 hefyd welliant mewn hyder busnes cyffredinol, sydd bellach yn +14.4%, i fyny o +4.2 yn ystod y chwarter blaenorol, ac yn rhagori ar y Cyfartaledd 2010-2019 o +7.2 ar gyfer y mynegai hwn⁴⁵. Ledled y DU, busnesau yn Swydd Efrog a Humber (+26) a'r Gogledd

⁴⁴ Mynegai Busnesau Bach y Ffederasiwn Busnesau Bach, 2024 Ch1

⁴⁵ Mae ICAEW yn esbonio: 'mae canlyniadau'r arolwg yn seiliedig ar 1,000 o gyfweiliadau ffôn ymhlith Cyfrifwyr Siartredig ICAEW sy'n cwmpasu ystod o sectorau, rhanbarthau a meintiau cwmnïau yn y DU, gan sicrhau darlun cynrychioliadol o economi'r DU'. <https://www.icaew.com/technical/economy/business-confidence-monitor/business-confidence-monitor-national>

Orllewin (+25) oedd fwyaf hyderus, a'r rhai yn Nwyrain Canolbarth Lloegr (+7) a Gorllewin Canolbarth Lloegr (+7) oedd y lleiaf hyderus. Gwellodd hyder busnesau yng Nghymru yn sylweddol ers y chwarter blaenorol ac yn 2024 Ch1 oedd +18, y rhanbarth trydydd uchaf, i fyny o -0.4 yn 2023 Ch4. Yn ôl sector, y rhai mwyaf cadarnhaol yn ystod 2024 Ch1 oedd: Bancio, Cyllid ac Yswiriant (+21), Gwasanaethau Busnes (+18.7), Eiddo (+17.7), Trafnidiaeth a Storio (+17.4) ac Adeiladu (+16.2), a wellodd yn sylweddol o -30.5 yn y chwarter blaenorol. Gofynion rheoleiddio oedd yr her fwyaf arwyddocaol a nodwyd gan fusnesau (41%), gyda galw cwsmeriaid (32%), cystadleuaeth (29%), a throsiant staff (24%) yr heriau cynyddol nesaf i berfformiad busnes a nodwyd amlaf yn y mynegai hwn.

Adroddodd Monitor Cyllid BBaCh 2024Ch1⁴⁶ fod 30% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio busnesau yn dechrau o'r newydd) wedi profi twf dros y 12 mis blaenorol. Wedi'u torri i lawr yn ôl maint BBaChau, profodd 49% o fusnesau sy'n cyflogi 50-249 o weithwyr, 48% o'r rhai sy'n cyflogi 10-49, 35% yn cyflogi 1-9, a 28% o'r rhai heb unrhyw weithwyr, dwf yn y 12 mis blaenorol. Roedd yr hinsawdd economaidd bresennol hefyd yn parhau i fod y rhwystr a nodwyd fwyaf i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn (31%), sef cynnydd bychan ers dechrau 2023 (pan oedd yn 30%). Roedd ansicrwydd gwleidyddol (23%) a llif arian neu broblemau gyda thaliadau hwyr (14%) hefyd yn parhau i fod yn bryderon allweddol a godwyd gan ymatebwyr BBaChau i'r arolwg hwn. Yn y cyfamser, dywedodd 41% o ymatebwyr BBaCh eu bod wedi cael eu 'effeithio'n sylweddol' a 34% ychwanegol 'wedi cael rhywfaint o effaith' gan gostau cynyddol yn ystod y 3 mis hyd at Chwefror 2024.

Marwolaethau busnes yn parhau i fod yn fwy na nifer y genedigaethau busnes

Adroddodd y SYG gyfanswm amcangyfrifedig o 85,485 o enedigaethau busnes yn y DU yn ystod 2024 Ch1; roedd hyn yn gynydd o 6.1% ar 2023Ch1.⁴⁷ Dywedodd y SYG hefyd fod nifer y marwolaethau busnes yn y DU yn 2024 Ch1 yn 88,460, a oedd 17.2% yn is na'r un chwarter yn y flwyddyn flaenorol. Yn 2024 Ch1, felly, roedd nifer y marwolaethau busnes yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes ledled y DU. Mae Ffigur 3.2 yn dangos yr amrywiad mewn

genedigaethau a marwolaethau busnes chwarterol yng Nghymru dros yr 17 chwarter diwethaf.⁴⁸ Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2024 Ch1 oedd 2,795, a nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod oedd 3,035. Mae nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru, felly, yn parhau i fod yn fwy na genedigaethau busnes fel y mae wedi'i wneud ers 2021 Ch2.

⁴⁶ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2024/04/SME-Monthly-charts-Feb-2024-Final.pdf>

⁴⁷ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/bulletins/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk/januarytomarch2024>

⁴⁸ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/datasets/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticslowlevelgeographicbreakdownuk>

Arolwg mewnwelediadau ac amodau busnes

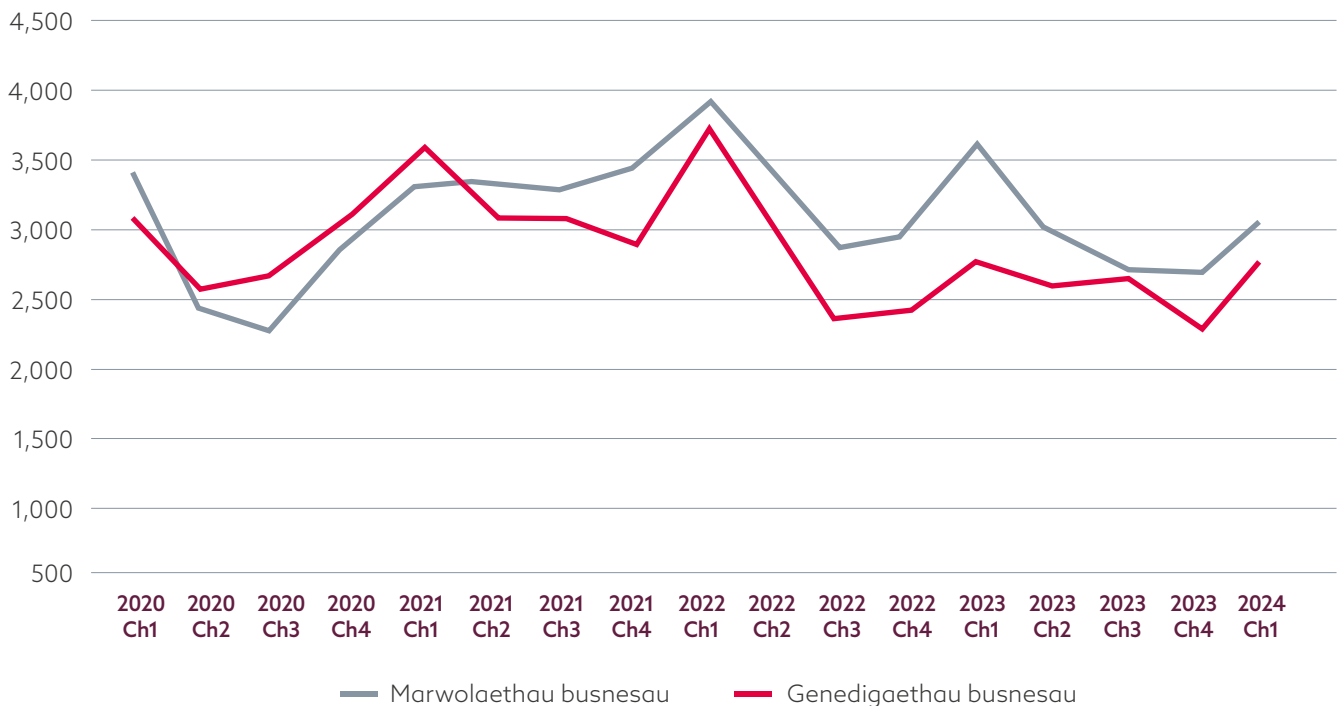
Adroddodd Arolwg Mewnwelediadau ac Amodau Busnes (BICS) y SYG ar gyfer 1 i 30 Ebrill 2024 (Ton 108)⁴⁹ bod 24.8% o fusnesau Cymru a arolygwyd wedi profi trosiant uwch ym mis Ebrill 2024 (DU 26.7%). Roedd tua 33.3% o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl i drosiant gynyddu ym mis Mehefin 2024 yn erbyn cyfartaledd y DU o 30.6%.

Mae'r BICS hefyd yn datgelu bod 18.2% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru, yn ystod

mis Ebrill, wedi dweud bod prisiau'r nwyddau a'r gwasanaethau a werthwyd gan eu busnesau wedi cynyddu o gymharu â'r mis blaenorol, sef yr uchaf yn y DU, a 23.6% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru bod y prisiau yr oeddent wedi'u talu am nwyddau a gwasanaethau wedi cynyddu ers y mis blaenorol. Roedd tua 20.3% o gwmnïau Cymreig yn gallu adrodd eu bod yn disgwyl i'w cyflogaeth gynyddu ym mis Mehefin 2024 (DU 18.3%), a dim ond 4.7% a gredai eu bod mewn perygl cymedrol o ansolfedd (DU 6.9%).

Ffigur 3.2

Demograffeg Busnes Chwarterol yng Nghymru, 2020 Ch1 - 2024 Ch1

Ffynhonnell: Demograffeg Busnes SYG, Ystadegau Arbrofol Chwarterol, DU⁵⁰

⁴⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheeconomy>

⁵⁰ SYG, ibid.

O gymharu â'r un cyfnod yn 2023, roedd tua 28.0% o fusnesau Cymru yn credu bod eu perfformiad wedi cynyddu (DU 26.3%), gyda 20.1% yn credu ei fod wedi gostwng (DU 19.8%). O ran disgwyliadau ar gyfer 2024, roedd 42.8% o fusnesau Cymru yn disgwyl

y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn y flwyddyn i ddod (DU 37.3%). Roedd cyfran uwch o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl cynnydd mewn perfformiad na phob rhan arall o'r DU ac eithrio'r Alban, a oedd ond ychydig yn uwch ar 42.9%.

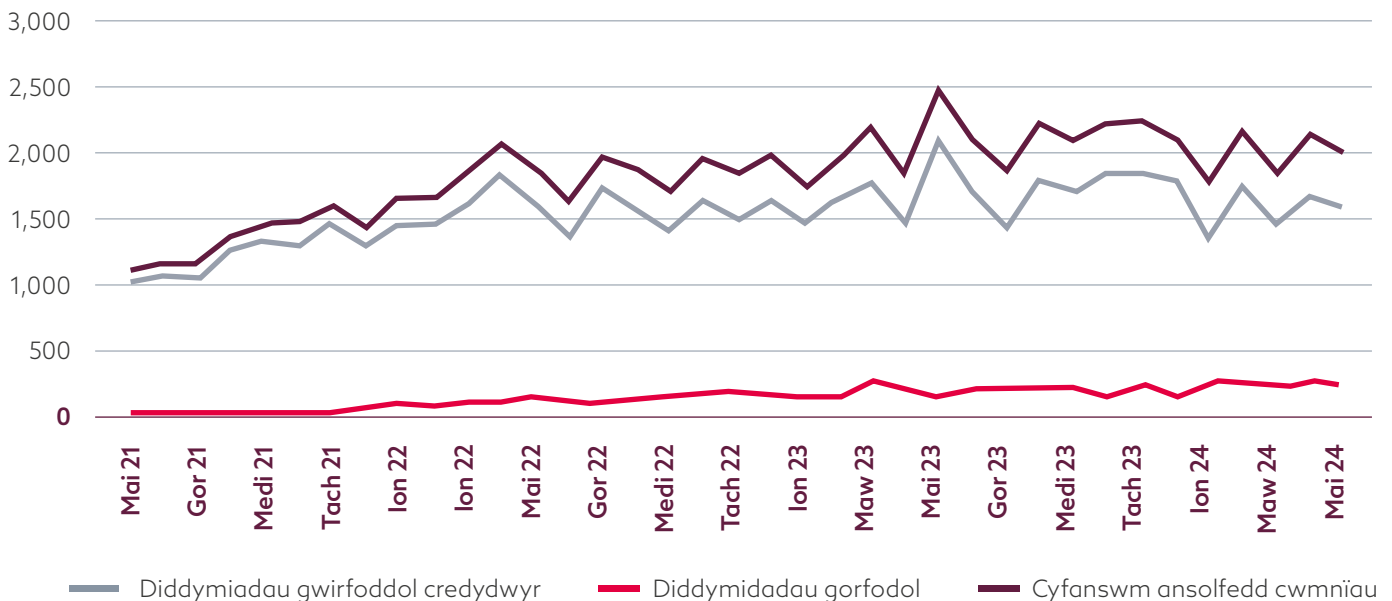
Ansolfedd busnes

Mae Ffigur 3.3 yn dangos y duedd o ansolfedd cwmnïau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr o fis Mai 2021 i fis Mai 2024. Amrywiodd nifer yr ansolfedd yn sylweddol drwy gydol 2023, ac mae hyn wedi parhau i 2024. Cyfanswm ansolfedd misol Mai 2024 oedd 2,006. Mae'r gyfradd gyffredinol hon wedi parhau i gael ei hysgogi'n bennaf gan ddatodiad gwirfoddol credydwy, sef 1,590 ym mis Mai 2024, tra bod nifer y datodiad gorfodol yn 271 yn ystod yr un mis.

Fel y nodwyd mewn adroddiadau chwarterol blaenorol, gall dyfarniadau'r Llys Sirol ar gyfer dyled helpu'n rhannol i ragweld ansolfedd yn y dyfodol pan gânt eu cymryd fel rhan o duedd ehangach. Yn ystod 2024 Ch1 roedd 415,000 o hawliadau Llys Sirol, i lawr 7% ar y chwarter blaenorol, ac, o'r rhain, roedd 343,000 (83%) yn hawliadau arian, i lawr 8% ar y chwarter blaenorol.⁵¹

Ffigur 3.3

Ansolfedd Cwmnïau Cofrestredig Misol, Cymru a Lloegr, Mai 2021 - Mai 2024

Ffynhonnell: Ystadegau Misol Ansolfedd Llywodraeth y DU⁵²

⁵¹ <https://www.gov.uk/government/collections/civil-justice-statistics-quarterly#2024>

⁵² <https://www.gov.uk/government/collections/company-insolvency-statistics-releases>

Tai ac eiddo masnachol

Mae elfen allweddol o weithgarwch Banc Datblygu yn cysylltu â buddsoddi mewn eiddo (gweler adran 5), ac mae'r adroddiad hwn

eto'n amlygu rhywfaint o ddata diweddar sy'n ymwneud â ffactorau sy'n effeithio ar y galw am gyllid i gefnogi buddsoddiadau eiddo.

Cynyddodd prisiau tai yn y DU yn y flwyddyn hyd at Ebrill 2024

Mae data diweddaraf y Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n dal pryniannau arian parod a rhai sy'n seiliedig ar forgeisi, yn dangos bod prisiau tai yn y DU wedi cynyddu 1.1% yn y 12 mis hyd at Ebrill 2024.⁵³ Pris tŷ cyfartalog y DU ym mis Ebrill 2024 oedd £281,000, a oedd £3,000 yn uwch na 12 mis ynghynt. Pris tŷ cyfartalog yng Nghymru ym mis Ebrill 2024 oedd £208,000, sy'n cynrychioli cynnydd o 0.4% o fis Ebrill 2023.

Adroddodd Banc Lloegr ym mis Mai⁵⁴ fod cymeradwyaethau morgais net ar gyfer prynu tai yn 61,100 ym mis Ebrill (ychydig wedi newid ers y mis blaenorol). Roedd benthycia morgais net yn £2.4bn, 0.2% yn uwch na blwyddyn ynghynt, sy'n cynrychioli'r twf blynyddol cyflymaf

ers mis Hydref 2022 (roedd hyn yn dilyn crebachiad o 0.1% ym mis Mawrth). Yn y cyfamser, dywedodd y Banc hefyd fod y gyfradd llog effeithiol (y gyfradd llog wirioneddol a dalwyd ar forgeisi newydd eu tynnu) wedi cynyddu 1 pwynt i 4.74% ym mis Ebrill.

Yn ôl yr adroddiad chwarterol diwethaf, roedd cyfanswm y trafodion yn ystod 2023 tua 10% yn is⁵⁵ na'r lefelau cyn-bandemig, ac roedd y rhai a oedd yn ymwneud â morgais tua 20% yn is. Fel yr amlygwyd yn flaenorol, bydd angen i 1.6 miliwn o berchnogion tai ail forgeisio yn ystod 2024 pan ddaw'r cyfraddau cyfnod penodol presennol i ben.⁵⁶

⁵³ <https://www.gov.uk/government/statistics/uk-house-price-index-for-april-2024/uk-house-price-index-summary-april-2024>

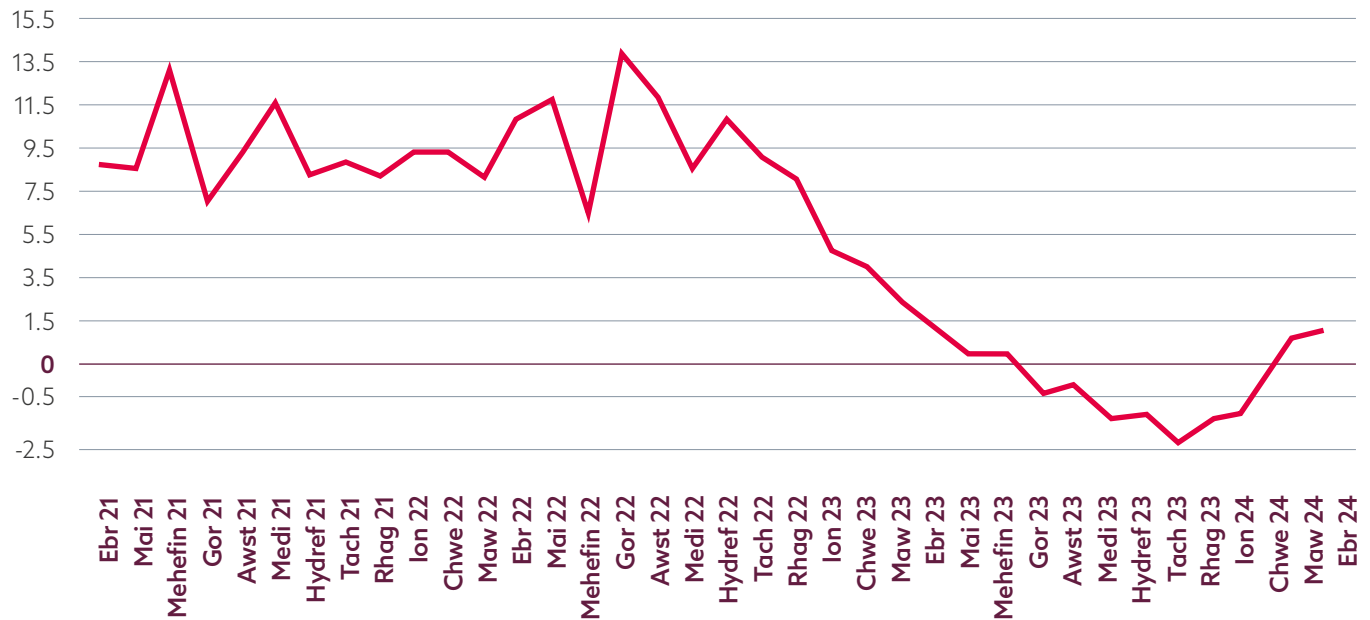
⁵⁴ FT (31.05.24) <https://www.ft.com/content/f7070bac-6312-4156-b390-8fd36ef40c39#post-5a121537-f17f-4f3b-bfd4-ef726e8921e6>

⁵⁵ Nationwide (Rhogfyr 2023) <https://www.nationwidehousepriceindex.co.uk/reports/house-prices-fall-1-8-percent-over-the-course-of-2023>

⁵⁶ <https://www.ukfinance.org.uk/news-and-insight/blog/2024-choosing-right-product-transfer>

Ffigur 3.4

Mynegai Prisiau Tai y DU gan y SYG, Newid Canrannol Blynnyddol, Ebrill 2021 – Ebrill 2024

Ffynhonnell: Mynegai Prisiau Tai'r SYG⁵⁷

Arafiad mewn buddsoddiad tai yn y DU, ond gweithgaredd adeiladu yn cynyddu

Ym mis Mai, adroddodd Banc Lloegr y disgwylir i fuddsoddiad tai ostwng 4.5% yn 2023, 3.75% yn 2024, a 0.5% yn 2025. Yn y chwarteri diweddar, mae gostyngiadau mewn buddsoddiad wedi'u hysgogi'n rhannol gan ostyngiad mewn buddsoddiad newydd. anheddau, tra bod gwariant ar wella cartrefi wedi bod yn gadarn.⁵⁸ I'r gwrthwyneb, cofrestrodd mynegai rheolwyr prynu adeiladu S&P Global/CIPS UK 54.7 mewn gweithgarwch

adeiladu cyffredinol ym mis Mai 2024, i fyny o 53 ym mis Ebrill, ymhell uwchlaw'r marc 50 sy'n gwahaniaethu ehangu a chrebachu. Am y tro cyntaf ers mis Mai 2022, cynyddodd y tri chategori a fonitryd yn ystod yr un cyfnod. Er mai dim ond ymylol oedd yr ehangu mewn gweithgaredd ar brosiectau preswyl, bu cynnydd mwy nodedig yn y categori masnachol, a brofodd uchafbwynt dwy flynedd, yn ogystal â thwf fwy meddal mewn peirianeg sifil.⁵⁹

⁵⁷ SYG (Mawrth 2024) op. cit.

⁵⁸ Banc Lloegr (Mai 2024) Adroddiad Polisi Ariannol <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-report/2023/may-2023>

⁵⁹ S&P Global UK Construction PMI (Mehefin 2024)

Gostyngodd gwerth eiddo masnachol y DU yn 2023

Fel y nodwyd yn yr adroddiad chwarterol diwethaf, gwelwyd gostyngiad sylweddol yng ngwerth eiddo masnachol y DU yn ystod 2023⁶⁰. Mae rhai perchnogion eiddo masnachol yn wynebu costau dyled uwch ac yn cael eu gorfodi i werthu. Yn ystod 2023 roedd adbryniadau o gronfeydd eiddo'r DU yn arbennig o uchel gyda thua £1.4 biliwn yn gadael y farchnad⁶¹. Mae perchnogion eraill yn ceisio ail-ariannu benthyciadau a dal gafael ar asedau presennol. Gostyngodd benthycia newydd i eiddo tiriog masnachol y DU i'r lefel isaf erioed yn 2023, gyda chyfran y cyllid i gefnogi caffaeliadau newydd yn disgyn i'r lefel isaf ers i gofnodion ddechrau yn 2007, ond mae benthycwyr eiddo tiriog wedi canolbwyntio mwy ar ail-ariannu dyled bresennol gan helpu i osgoi tân werthiannau⁶².

Mae rhai landlordiaid eiddo masnachol yn disgwyl i fuddsoddiad eiddo masnachol wella yn ystod 2024⁶³, ond mae'r farchnad ar gyfer swyddfeydd mawr a chanolfannau siopa yn parhau i gael ei heffeithio'n wael. Er bod y tueddiadau ôl-bandemig sy'n ymwneud â gweithio gartref wedi lleihau'r galw am eiddo masnachol - mae cyfraddau unedau gwag ym mhrif ddinasoedd Ewrop bellach rhwng 10-20%⁶⁴ - mae rhai landlordiaid masnachol mawr yn tynnu sylw at gynnydd yn nifer y gweithwyr sy'n dychwelyd i'w swyddi. Gofod yn ystod y 12 mis diwethaf.⁶⁵ Serch hynny, mae gwelliannau sylweddol yn y farchnad hon yn annhebygol yn ystod 2024.⁶⁶

⁶⁰ Financial Times (28.02.24) 'UK landlords hunt for deals in real estate slump'. <https://www.ft.com/content/825b5aac-ff47-4011-b5d6-1df7fa135da2>

⁶¹ Financial Times (27.10.23) 'How investors lost their love for UK property funds'. <https://www.ft.com/content/99b8f61a-ae45-4961-8513-83fd3e6ee967>

⁶² Financial Times (02.05.24). 'New loans for UK commercial real estate hit historic low'. <https://www.ft.com/content/664e2c02-5a54-4e95-aebe-0e35e8edf411>

⁶³ Financial Times (14.11.23) 'Landsec predicts buying opportunities in commercial property'. <https://www.ft.com/content/c82d0149-67d7-442f-891d-abf64e1ecc21>

⁶⁴ Financial Times (12.01.24) 'Refinancing challenges loom for Europe's commercial real estate'. <https://www.ft.com/content/b798f80e-5d9d-4577-a234-dc3e98fe0b23>

⁶⁵ Financial Times (17.505.24). 'Top London landlord say return to the office is gathering pace'. <https://www.ft.com/content/13efa905-7177-44d0-a401-307b58da469d>

⁶⁶ Financial Times (27.10.23) Op. cit.

- Gostyngodd cyfran y BBaChau yn y DU sy'n defnyddio cyllid allanol ychydig ar ddechrau 2024.
- Roedd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh yn uwch na'r 12 mis blaenorol.
- Gostyngiad parhaus mewn benthycia i BBaChau Cymru.

Y ddarpariaeth a'r galw am fenthyciadau busnes

Mae Arolwg Cyflwr Credyd chwarterol Banc Lloegr o fenthycwyr banciau a chymdeithasau adeiladu yn archwilio tueddiadau a datblygiadau yn amodau credyd y DU. Mae'r arolwg yn ymdrin â benthycia i gartrefi a benthycia i gorfforaethau anariannol, busnesau bach, a chwmnïau ariannol nad ydynt yn fanc. Gofynnodd arolwg Ch1 2024 i fenthycwyr adrodd ar eu newidiadau canfyddedig yn ochrau cyflenwad a galw amodau credyd ar gyfer y tri mis hyd at ddiwedd mis Chwefror 2024, o gymharu â'r tri mis hyd at fis Tachwedd 2023, ac yna disgwylid newidiadau hyd at fis Mai 2024.⁶⁷

Dywedodd benthycwyr fod argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd) i'r sector corfforaethol heb newid yn 2024 Ch1. Cynyddodd argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach, arhosodd yn ddigyfnewid ar gyfer busnesau canolig eu maint, a chynyddodd ychydig ar gyfer busnesau mawr. Roedd disgwyl i argaeledd cyffredinol gynyddu ychydig yn 2024

Ch2. Yn y cyfamser, dywedodd benthycwyr nad oedd y galw gan fusnesau bach wedi newid, tra bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu ychydig. Wrth edrych ymlaen, roedd disgwyl i'r galw am fenthycia busnesau bach, canolig a mawr aros yn ddigyfnewid yn 2024 Ch2.

Dywedodd benthycwyr hefyd fod cyfraddau diofyn ar fenthyciadau i fusnesau bach a chanolig wedi cynyddu ychydig, ac wedi aros yn ddigyfnewid ar gyfer busnesau mawr yn ystod 2024 Ch1. Gan edrych ymlaen at 2024 Ch2, roedd disgwyl i gyfraddau rhagosodedig gynyddu ychydig ar gyfer busnesau bach, cynyddu ar gyfer busnesau canolig eu maint, ac aros yn ddigyfnewid ar gyfer busnesau mawr. Nid oedd y colledion mewn achos o ddiffygdlu wedi newid ar gyfer busnesau o bob maint yn 2024 Ch1.

⁶⁷ <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2024/2024-q1>

Gostyngiad bach yng nghyfran BBaCh y DU sy'n defnyddio cyllid allanol

Cafnyddodd y Monitor Cyllid BBaChau⁶⁸ bod 46% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid allanol yn ystod 2023. Er bod 19% yn dal i ad-dalu cyllid pandemig Covid-19 a gefnogir gan y llywodraeth yn ystod y flwyddyn, roedd 31% o BBaChau yn defnyddio rhyw fath o gyllid 'craidd', yn bennaf yn cynnwys credyd cardiau (17%), gorddrafft banc (13%) a/neu fenthyciad banc (11%), a defnyddiodd 21% o BBaChau ryw fath o gyllid 'arall', yn bennaf prydlesu/hurbrynu (10%). Yr adroddiad Monitro Cyllid treigl misol diweddaraf a gyhoeddwyd,⁶⁹ sy'n cwmpasu'r tri mis hyd at ddiwedd Chwefror 2024, yn nodi y bu gostyngiad yn ystod y cyfnod hwn yng nghanran y BBaChau sy'n defnyddio cyllid allanol i 44%, i lawr o 49% yn 2023 Ch4.

Er bod cardiau credyd yn parhau i fod y math o gyllid a ddefnyddir fwyaf ar gyfer BBaChau, gostyngodd eu defnydd ychydig o 20% i 16% yn y tri mis hyd at ddiwedd Chwefror 2024. Yn y cyfamser, mae canran y BBaChau a ddefnyddiodd orddrafftiau (13%), benthyciadau banc/ arhosodd morgeisi (10%), a phrydlesu/hurbrynu (10%) yn ddigyfnewid i raddau helaeth. Gostyngodd grantiau ychydig i 2% o 4%. Arhosodd canran y BBaCh a oedd yn chwistrellu arian personol i'w busnes yn ddigyfnewid ar 36%, gyda 21% o'r busnesau hyn yn credu nad oedd ganddynt unrhyw ddewis i wneud hynny.

Mae'r gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh yn parhau i fod yn uwch na'r 12 mis blaenorol

Dengys Ffigur 4.1 gyfradd twf misol benthyciadau BBaCh a'r gyfradd llog wedi'i phwysoli yn seiliedig ar ddata Banc Lloegr⁷⁰. Roedd cyfradd twf benthyciadau BBaCh yn -4.6% ym mis Ebrill 2024 gan barhau â'r duedd ar gyfer gostyngiadau mewn benthyciadau

i BBaChau dros y 12 mis diwethaf (yn ogystal â thros y tymor hwy o fis Medi 2021). Yn y cyfamser, y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh ym mis Ebrill 2024 oedd 7.59%, 1.07% yn uwch na 12 mis ynghynt, ac yn sylweddol uwch na'r 2.65% ym mis Hydref 2021.

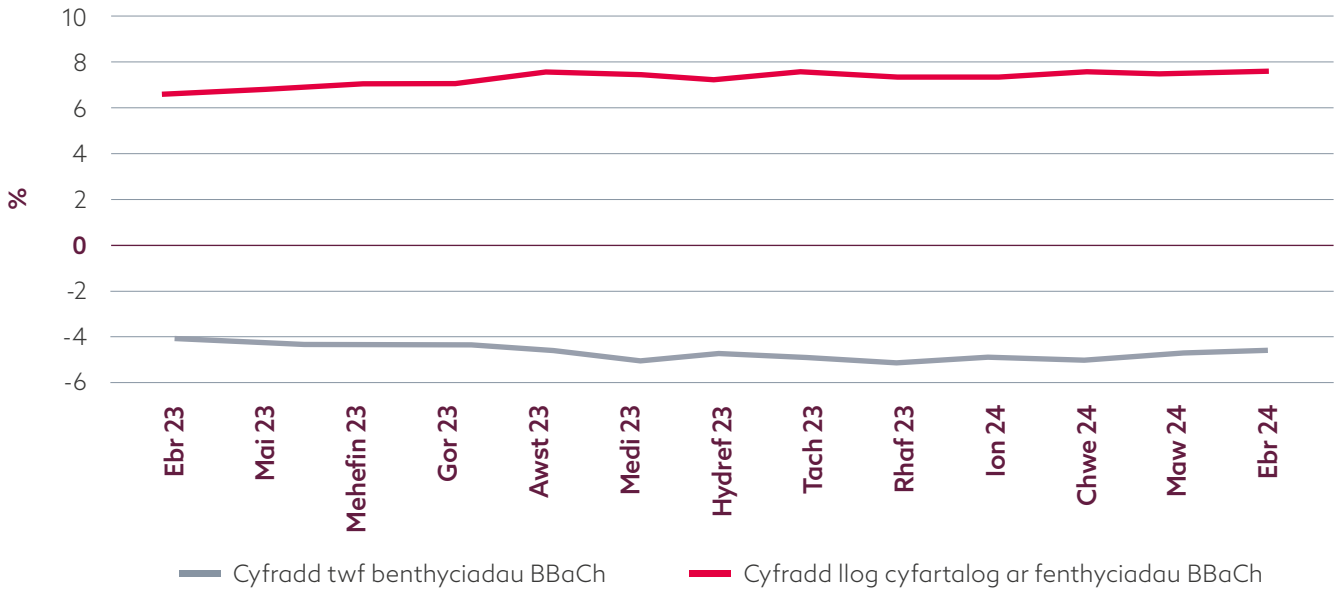
⁶⁸ https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2024/03/BVABDRC_SME_FM_Q423_Full_Report.pdf

⁶⁹ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2024/04/SME-Monthly-charts-Feb-2024-Final.pdf>

⁷⁰ Cyfartaledd misol cyfradd llog sterling bwysoli ar gyfartaledd banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd gyfnewidiol sy'n gysylltiedig â Chyfradd Banc (<3mth reset) i fentrau bach a chanolig (yn y cant) heb ei haddasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr CFMZ6HQ <https://edu.bankofengland.co.uk/boeapps/database/fromshowcolumns.asp?Travel=NlxAZxSUX&FromSeries=1&ToSeries=50&DAT=RNG&FD=1&FM=Jan&FY=2010&TD=11&TM=May&TY=2025&FNY=Y&CSVF=TT&html.x=66&html.y=26&SeriesCodes=CFMZ6LD&UsingCodes=Y&Filter=N&title=CFMZ6LD&VPD=Y>

Ffigur 4.1

Cyfradd Twf Benthyciadau BBaCh a Chyfradd Llog ar Fenthyciadau BBaCh, Ebrill 2023 – Ebrill 2024

Ffynhonnell: Banc Lloegr⁷¹

Yn ei gyfarfod ym mis Mehefin cytunodd MPC Banc Lloegr unwaith eto i gynnal y cyfraddau llog presennol ar 5.25%. Ym mis Mai, cyrhaeddodd chwyddiant MPD y DU darged banc Lloegr o 2% am y tro cyntaf ers mis Gorffennaf 2021⁷². Roedd Banc Lloegr wedi cyhoeddi'n flaenorol ei fod yn disgwyl i MPD ddychwelyd i'w darged o 2% yn y tymor

agos. Mae codiadau uwch na'r disgwyl mewn prisiau ar gyfer gwasanaethau (chwyddiant gwasanaeth yn 5.7%), fodd bynnag, yn parhau i godi cwestiynau ynghylch pa mor fuan y bydd y Banc yn gwneud gostyngiadau mewn cyfraddau, er bod rhai dadansoddwyr yn disgwyl i'r Banc dorri cyfraddau o bosibl yn ei gyfarfod ym mis Awst.⁷³

Gostyngiad parhaus mewn benthycia i BBaChau Cymru

Mae'r benthyciadau diweddaraf i fusnesau bach a chanolig gan Gyllid y DU o fewn data codau post y DU ar gyfer 2023 H2. ⁷⁴Mae'r data hwn yn dangos gostyngiad parhaus mewn benthycia i BBaChau Cymru yn ystod 2023. Gostyngodd meintiau benthycia cyffredinol o £4.590bn yn 2022 H1 i £4.295bn yn 2022 H2 ac yna i £4.111bn yn 2023 H1 a £4.055bn yn 2023. Er bod benthycia

cyffredinol wedi gostwng yn 2023 H2, mae Ffigur 4.2 yn dangos bod cynnydd mewn benthycia yn ardaloedd cod post Llandrindod ac Abertawe yn ystod y cyfnod diweddaraf. Ledled Cymru, cod post ardal Abertawe a gafodd y nifer fwyaf o fenthycia BBaCh yn 2023 H2 (£1.301bn), ac yna ardaloedd cod post Llandudno a Chaerdydd.

⁷¹ Banc Lloegr, Arian a Chredyd, Ebrill 2024 <https://www.bankofengland.co.uk/statistics/money-and-credit/2024/april-2024>

⁷² <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2024/june-2024>

⁷³ <https://www.ft.com/content/1c7beb93-4809-407d-bc85-7e320287a1d6>

⁷⁴ Cyllid y DU, Benthycia BBaCh o fewn Codau Post y DU, H2 2023 <https://www.ukfinance.org.uk/data-and-research/data/sme-lending-within-uk-postcodes>. Sylwch nad yw'r cyfansymiau ar gyfer Cymru yn y ffynhonnell ddata hon yn cynnwys rhai ardaloedd cod post Amwythig sydd yng Nghymru.

Ffigur 4.2
Benthycia BBaCh, Ardal Cod Post Cymru (£m)

Ffynhonnell: Data Benthycia Cod Post Cyllid y DU, BBaChau⁷⁵

Buddsoddiadau ecwiti

Mae buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau yn tueddu i ddeillio o amrywiaeth o ffynonellau. Mae'r rhain yn cynnwys cronfeydd cyfalaf menter, angylion busnes, cyllidwyr torfol, buddsoddwyr corfforaethol, a chronfeydd y Llywodraeth. Gall mentrau o'r fath ddigwydd ar wahanol gamau o ddatblygiad busnes.⁷⁶ Fel yr adroddwyd yn yr adroddiad chwarterol diwethaf, canfu'r Traciwr Ecwiti Busnes Bach

diweddaraf a gyhoeddwyd gan Fanc Busnes Prydain/ Beauhurst⁷⁷ fod y gostyngiad mewn cyllid ecwiti BBaCh a brofwyd yn ystod ail hanner 2022 yn parhau i 2023 ledled y DU. Nifer y bargeinion a gyhoeddwyd rhwng 2021 a 2022, gyda chynnydd o 19% (70 borgen), gostyngodd cyfanswm gwerth y bargeinion hynny 10% i £82m.

⁷⁵ UK Finance ibid.

⁷⁶ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2019-04/Equity Clusters Report_final.pdf

⁷⁷ Banc Busnes Prydain/Beauhurst (2023). Traciwr Ecwiti Busnesau Bach. <https://www.british-business-bank.co.uk/small-business-equity-tracker-2023/>

⁷⁸ Beauhurst (2024) The Deal 2023. https://www.beauhurst.com/wp-content/uploads/2024/02/Beauhurst-The-Deal-FY-2023.pdf?utm_campaign=The%20Deal%202023&utm_medium=email&_hsmi=295209125&_hsenc=p2ANqtz--494TADOUzk4rYjYbYLCMDslbkmczrd4KalmUYPbjWsy-Qmop5uvl14IA-TDcMWSMEQr7NzeagtdLcaHbZFBpRl8yHw&utm_content=295209125&utm_source=hs_automation

Mae data mwy diweddar wedi dangos bod mwyafrif helaeth y codi arian yn y DU yn parhau i gael ei wneud yn Llundain yn ystod 2023, a oedd yn cyfrif am tua 48% (1,040 o gytundebau) o fargeinion y DU. Roedd y gyfran fwyaf nesaf o fargeinion yn Ne Ddwyrain Lloegr ar 9% (198 o gytundebau), a Dwyrain Lloegr 6.7% (146).

Yn y cyfamser, roedd Cymru yn cyfrif am 2.9% (64 bargaen) yn ystod 2023, gostyngiad bach ers 2022. Yn gyffredinol, roedd nifer y bargeinion a gyhoeddwyd ledled y DU yn ystod 2023 i lawr 25% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol (o 2,917 yn 2022 i 2,179 yn 2023), ac roedd y cyfanswm a godwyd wedi gostwng tua hanner (o £20.6bn yn 2022 i £12bn yn 2023).

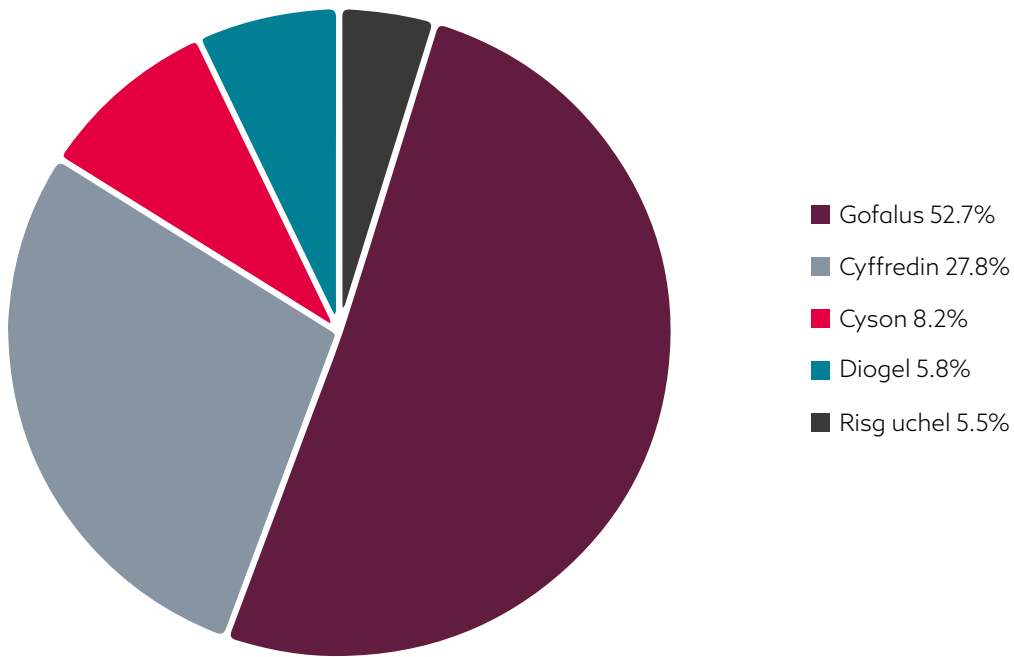
Ychydig iawn o newid yng nghyfran y BBaChau yng Nghymru ym mhob categori statws credyd yn yr ail chwarter

Chwiliwyd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau ym mis Mehefin 2024 i geisio tystiolaeth o gyfran y BBaChau Cymreig a oedd yn perthyn i wahanol gategoriâu risg credyd. Arweiniodd chwiliad Mehefin 2024 at 95,023 o fusnesau bach a chanolig â statws credyd hysbys (cynnydd o 1.5% yn nifer y cwmnïau â statws credyd ers chwiliad mis Ebrill 2024). Mae'n bwysig cydnabod efallai nad yw'r ffynhonnell hon yn nodi cwmnïau lleiaf Cymru. Mae Ffigur 4.3 yn datgelu, o'r cyfanswm hwn,

yr amcangyfrifwyd bod 5.5% o BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd risg Uchaf, ychydig i fyny o tua 5.3% ym mis Ebrill 2024. Roedd y categori Gofalus yn cynnwys 50,049 o BBaChau neu 52.7% o'r cyfanswm. Yn gyffredinol mae'r cyfrannau hyn yn eithaf araf i newid a gyda diweddariadau i statws credyd yn dod ar adegau gwahanol yn ôl pryd y caiff data newydd ei uwchlwytho i gronfa ddata FAME.

Ffigur 4.3

Canrannau BBaChau Cymru mewn categorïau risg credyd gwahanol, Mehefin 2024

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME

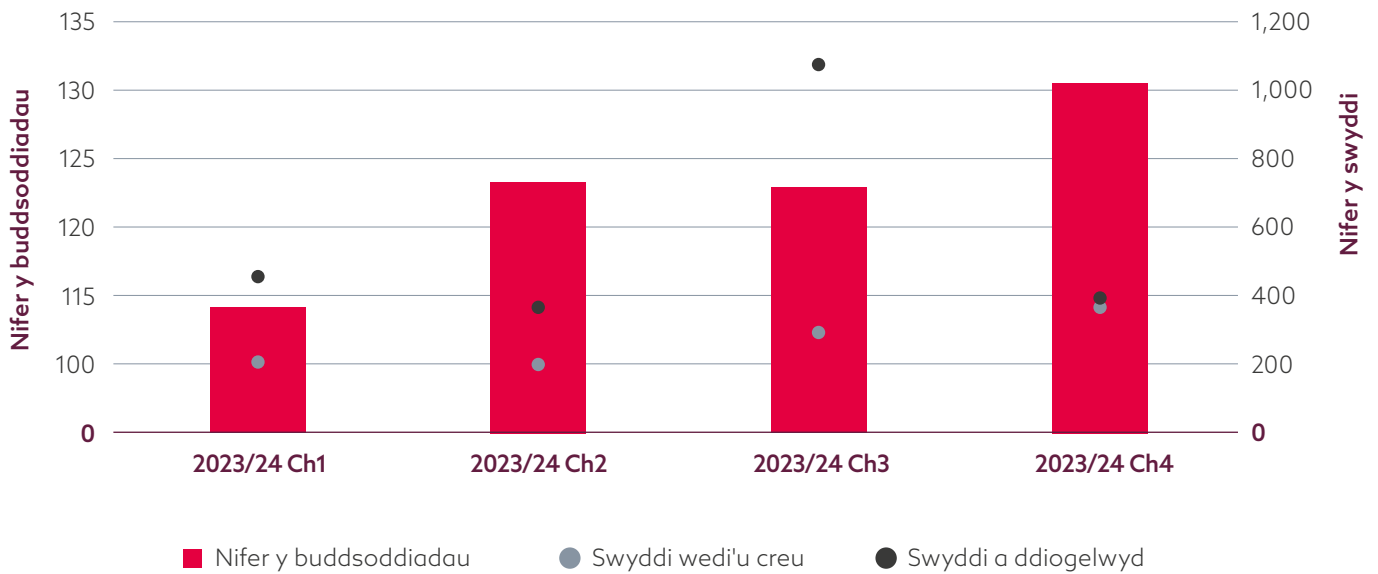
- Cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 491 o fuddsoddiadau yn 2023/24, gyda chyfanswm gwerth o ychydig dros £125m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â bron i 3,400 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.
- Roedd tua 70% o fuddsoddiadau yn ôl gwerth yn 2023/24 wedi'u cyfrif gan fenthyciadau ac ecwiti, gyda'r tua 30% sy'n weddill yn gysylltiedig â buddsoddiadau datblygu eiddo.
- Derbyniodd microfusnesau bron i 53% o gronfeydd dyled ac ecwiti yn ystod 2023/24, gan gyfrif am fwy na 1,000 o swyddi newydd a rhai wedi'u diogelu.
- Derbyniodd cwmnïau sydd wedi'u lleoli yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru 44% o gyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn ystod 2023/24, gyda chwmnïau yn y de-ddwyrain yn cael 34%, a'r rheini yn y gogledd yn cael 23% o gronfeydd buddsoddi.
- Nifer cronol y buddsoddiadau a wnaed gan y Banc Datblygu yn y pum mlynedd hyd at ddiwedd 2023/24 oedd 2,387, gyda gwerth y buddsoddiadau yn bron i £567m heb gynnwys Cynllun Benthyciadau Busnes Covid-19 Cymru (CBBCC) gwerth £92m.

Cynnydd cyson yn nifer y trafodion buddsoddi a wnaed gan y Banc Datblygu yn ystod 2023/24

Roedd patrwm y trafodion buddsoddi yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, a ddangosir yn Ffigur 5.1, yn debyg i flynyddoedd blaenorol. Yn gyffredinol, nodweddir chwarter cyntaf y flwyddyn ariannol gan y nifer isaf o fuddsoddiadau, a gyda'r chwarter olaf yn cyfrif

am y nifer uchaf o fuddsoddiadau. Gwnaeth Banc Datblygu Cymru dros 130 o fuddsoddiadau yn chwarter olaf 2023/24, gan greu a diogelu bron i 770 o swyddi. Yn ystod y flwyddyn ariannol lawn, gwnaed cyfanswm o 491 o fuddsoddiadau, gan greu neu ddiogelu bron i 3,400 o swyddi.

Ffigur 5.1
Buddsoddiadau a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ystod 2023/24

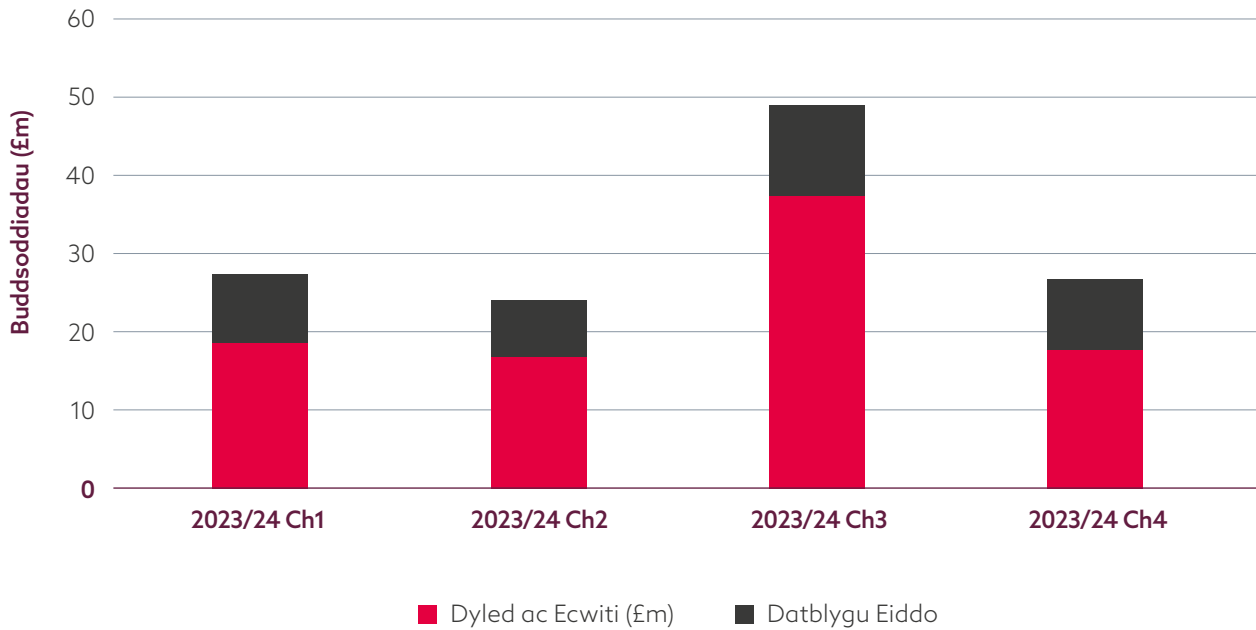
Roedd cyfanswm gwerth y buddsoddiadau a wnaed yn ystod 2023/24 ychydig dros £125m

Nid yw patrwm y gwerthoedd buddsoddi yn cyfateb i'r hyn a ddangosir yn Ffigur 5.1. Mae hyn oherwydd nifer fach o fuddsoddiadau mawr a wnaed yn ystod trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2023/24 a gynyddodd werth cyffredinol y buddsoddiadau a wnaed yn y chwarter hwnnw. Dengys Ffigur 5.2 fod y cronfeydd a fuddsoddwyd yn ystod chwarter olaf y flwyddyn ychydig yn uwch na'r symiau a fuddsoddwyd yn ail chwarter y flwyddyn, ac ychydig yn is na gwerth y buddsoddiad yn chwarter agoriadol y flwyddyn. Roedd benthyciadau a chyllid ecwiti yn cyfrif am

70% o werth y buddsoddiad yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, gyda'r 30% sy'n weddill yn cyfrif am fuddsoddiadau datblygu eiddo. Cyfanswm gwerth y buddsoddiad ecwiti oedd £12.2m ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, gyda £4.8m o hwn wedi'i fuddsoddi yn y chwarter olaf. Fodd bynnag, mae gwerth buddsoddiadau ecwiti yn 2023/24 tua hanner gwerth y buddsoddiadau ecwiti a wnaed yn y flwyddyn ariannol flaenorol (£23m), er bod blwyddyn 2022/23 yn arbennig o gryf o ran buddsoddiadau ecwiti.

Ffigur 5.2

Buddsoddiad Newydd yn ôl math o fuddsoddiad, £m, 2023/24 Ch1-Ch4

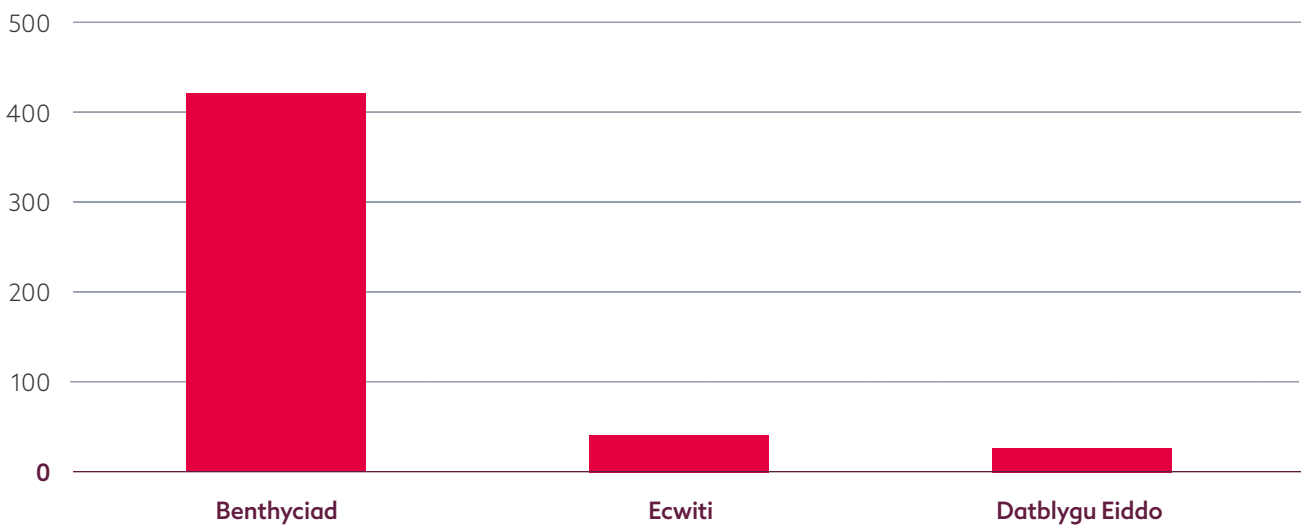

Gwnaethpwyd cyfanswm o 463 o fuddsoddiadau benthyciad/dyled ac ecwiti yn 2023/24, yn cynnwys 426 o fuddsoddiadau benthyciad a 37 o fuddsoddiadau ecwiti.

Yn ogystal, gwnaeth y Banc Datblygu 28 o fuddsoddiadau datblygu eiddo yn ystod y flwyddyn (Ffigur 5.3).

Ffigur 5.3

Nifer y buddsoddiadau 2023/24

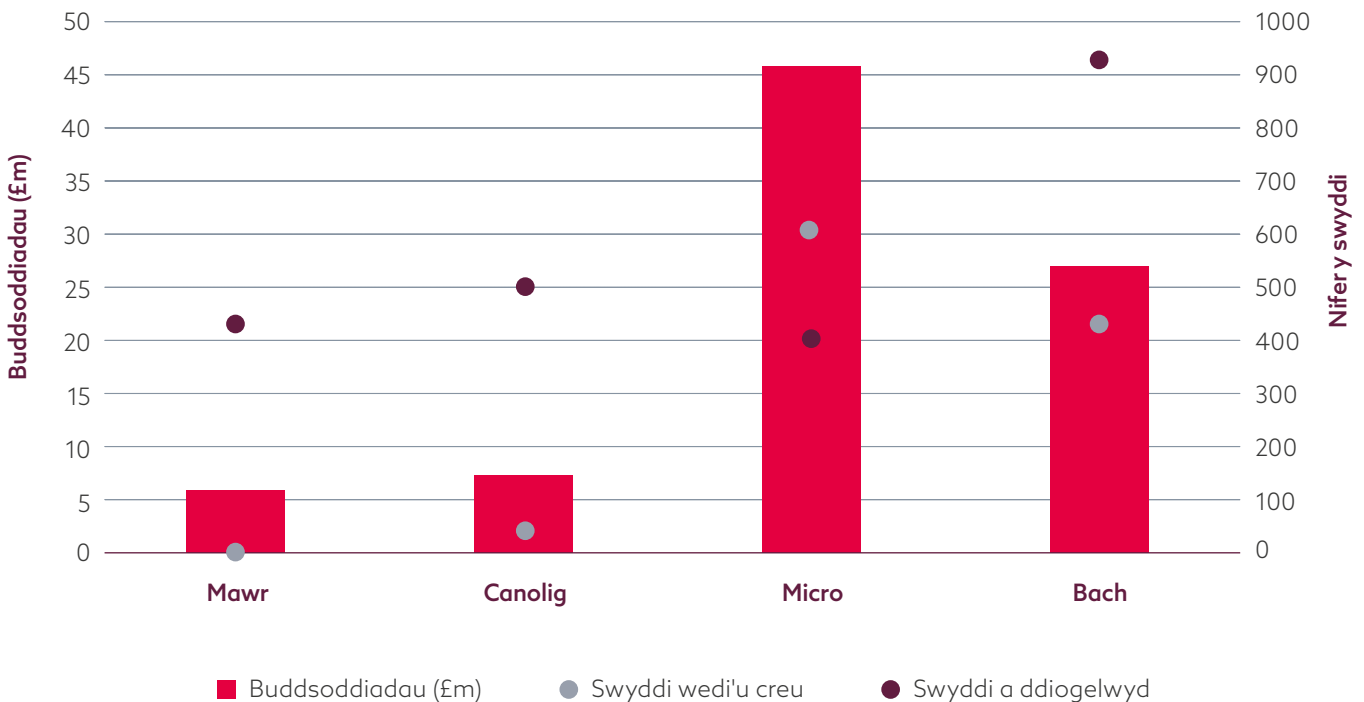

Roedd cwmnïau yn y categori microfusnesau yn cyfrif am dros 80% o nifer y buddsoddiadau dyled ac ecwiti, a bron i £46m o gronfeydd yn ystod 2023/24

Dengys Ffigur 5.4 ddisbarthiad y cronfeydd buddsoddi dyled ac ecwiti a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ôl categori maint busnes. Roedd bron i 53% o werth buddsoddiadau ecwiti a dyled y Banc Datblygu yn 2023/4 i microfusnesau (cwmnïau â llai na 10 o weithwyr), gyda'r cwmnïau hyn yn cyfrif am 30% o'r swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ystod y flwyddyn. Roedd tua 32% o fuddsoddiad dyled ac ecwiti i gwmnïau bach (y rhai â 10-49 o weithwyr) yn ystod 2023/24, gyda'r busnesau hyn yn creu neu'n diogelu bron 1,359 o swyddi (41%

o gyfanswm swyddi) yn ystod y flwyddyn. Roedd cwmnïau mawr (mwy na 249 o weithwyr) a chwmnïau canolig (50-249 o weithwyr) gyda'i gilydd yn cyfrif am lai na 10 buddsoddiad, ond tua 16% o werth dyled a buddsoddiad ecwiti. Roedd y busnesau hyn yn cyfrif am ychydig o dan 30% o gyfanswm y swyddi, y mwyafrif ohonynt yn cael eu diogelu yn hytrach na swyddi newydd. Yn gyffredinol, yn 2023/24, creodd neu ddiogelodd pob £1m o gyllid dyled ac ecwiti (ac eithrio buddsoddiad mewn eiddo) dros 38 o swyddi.

Ffigur 5.4
Buddsoddiad dyled ac ecwiti, £m, a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ôl categori maint busnes yn ystod 2023/24

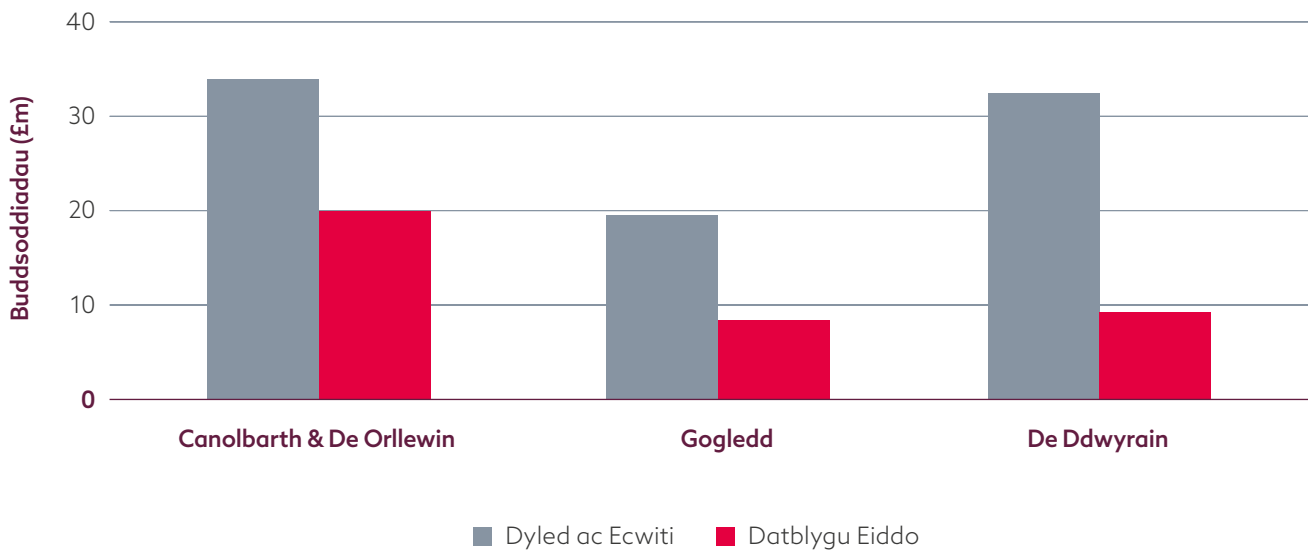

Dengys Ffigur 5.5 mai cwmnïau yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru oedd â'r gyfran uchaf o gyllid buddsoddi yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24. Yn gyfan gwbl, derbyniodd cwmnïau yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru 44% o gyllid buddsoddi yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cymharu â 34% i gwmnïau yn ne ddwyrain Cymru, a 23% i gwmnïau yn y gogledd. De-ddwyrain Cymru yw'r rhanbarth sydd â'r crynodiad mwyaf o gwmnïau yng Nghymru, ac roedd cwmnïau yn y rhanbarth hwn wedi derbyn

y gyfran buddsoddiad uchaf (tua 42%) yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol.

Ym mlwyddyn ariannol 2023/24, roedd y buddsoddiadau ecwiti a wnaed i gwmnïau yn ne-ddwyrain Cymru bron yn £8m, neu tua 67% o gyfanswm y cyllid buddsoddi ecwiti. Derbyniodd cwmnïau yn y gogledd ychydig dros 25% o gyllid ecwiti gyda bron i 8% o gyllid ecwiti yn cael ei wneud i gwmnïau wedi'u lleoli yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru.

Ffigur 5.5
Buddsoddiad, £m, yn ôl lleoliad yn ystod 2023/24

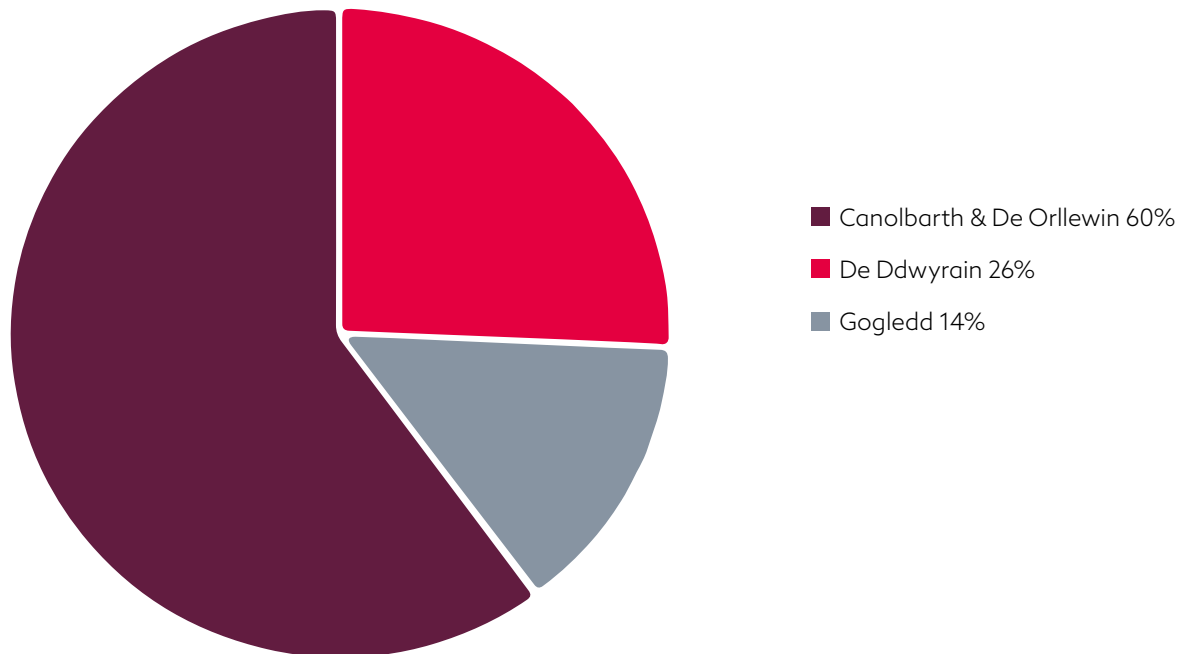

O'r cyfanswm o £125.2m o fuddsoddiadau a wnaed gan y Banc Datblygu yn ystod 2023/24, roedd bron i £9m (tua 7%) i fusnesau newydd/ yn dechrau o'r newydd. At ei gilydd, creodd neu fe ddiogelodd y busnesau newydd hyn 335 o swyddi. Mae Ffigur 5.6 yn dangos bod 60% o werth y buddsoddiadau cychwynnol (bron

i £5.3m) yn 2023/24 i fusnesau yn ne ddwyrain Cymru. Busnesau wedi'u lleoli yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru oedd 26% o gronfeydd buddsoddi cychwynnol, gyda chwmnïau yn y gogledd yn sicrhau 14% o werth buddsoddiadau cychwynnol yn 2023/24.

Ffigur 5.6

Cyllid buddsoddi dechrau busnes o'r newydd yn ôl lleoliad yn ystod 2023/24, %.

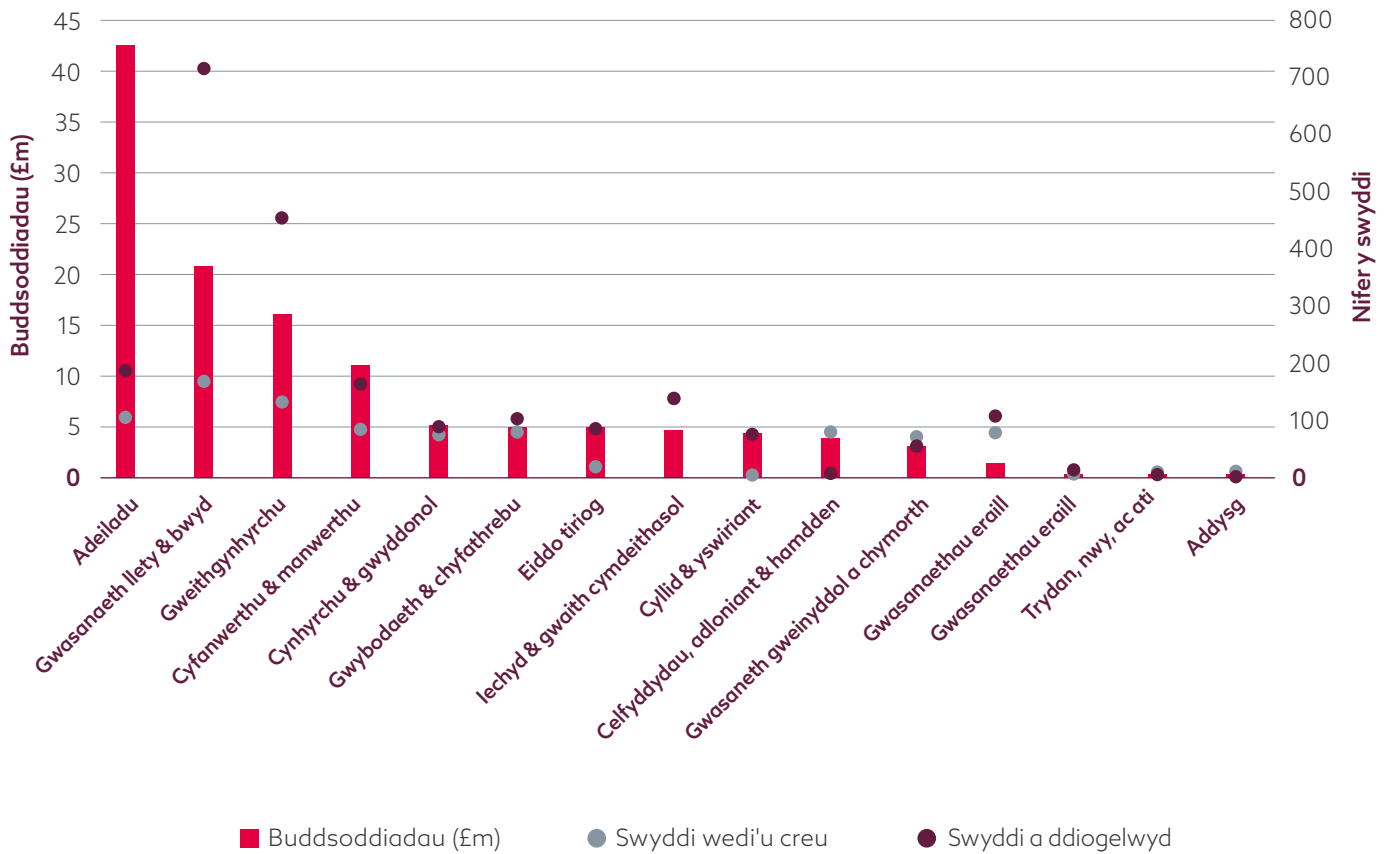

Dengys Ffigur 5.7 mai cwmnïau yn y sector adeiladu a gafodd y gyfran uchaf (ychydig dros 34%) o gronfeydd buddsoddi yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24. Er bod y pedwar sector uchaf a ddangosir yn Ffigur 5.7 (adeiladu, llety a gweithgareddau gwasanaeth

bwyd, gweithgynhyrchu, a masnach cyfanwerthu a manwerthu) yn cyfrif am dri chwarter cyfanswm y cyllid buddsoddi yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, a 60% o gyfanswm y swyddi a grëwyd ac diogelu.

Ffigur 5.7

Gwerth buddsoddiad, £m, a swyddi fesul sector yn ystod 2023/24.
Sectorau dethol gyda gwerth buddsoddi dros £0.5m

Gwerth cronol y buddsoddiadau ar gyfer y cyfnod pum mlynedd hyd at ddiwedd 2023/24 oedd £567m heb gynnwys Cynllun Benthyciadau Busnes Covid-19 Cymru (CBBC) gwerth £92m

Cyrhaeddodd nifer cronol buddsoddiadau Banc Datblygu Cymru yn ystod y pum mlynedd diwethaf 2,387 erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2023/24, heb gynnwys y 1,300 o fuddsoddiadau

CBBC. Mae'r buddsoddiadau hyn wedi creu 5,625 o swyddi ac wedi diogelu dros 9,465 o swyddi yn ogystal â'r 16,000 o swyddi a ddiogelwyd gan CBBC.

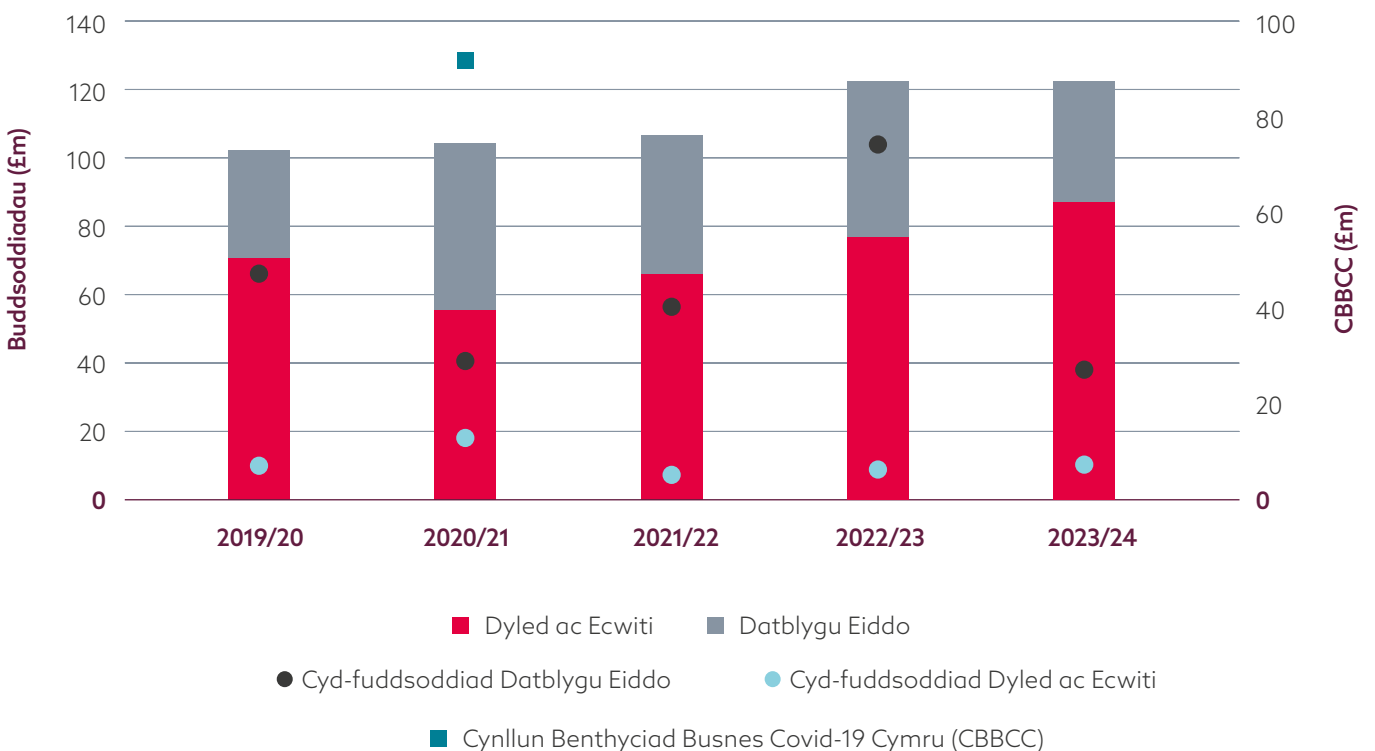
Gostyngiad yng ngwerth cyd-fuddsoddiad yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24

Mae Ffigurau 5.8 a 5.9 yn rhoi rhywfaint o gyd-destun hanesyddol i weithgareddau buddsoddi'r Banc Datblygu. Mae Ffigur 5.8 yn olrhain gwerth enwol y buddsoddiadau a wnaed gan y Banc Datblygu, a'r cyd-fuddsoddiad cysylltiedig (trosledd sector preifat) yn ystod y pum mlynedd diwethaf, gan wahanu'r £92m oddi wrth CBBCC a weinyddwyd yn ystod y cyfnod hwnnw.

Mae gwerth buddsoddiadau yn dangos tuedd gynyddol o'r cyfnod cyn-bandemig, er mai dim ond cynnydd ymylol yng ngwerth buddsoddiadau yn ystod y flwyddyn ariannol ddiweddaraf.

Gostyngodd cyfanswm gwerth y cyd-fuddsoddiad yn ystod 2020/21, ond adenillodd ychydig yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22, gyda chynnydd mwy sylweddol mewn cyd-fuddsoddiad dyled ac ecwiti yn 2022/23, gyda chyfanswm y cyd-fuddsoddiad yn cyrraedd bron i £115m.. Fodd bynnag, roedd gwerth cyd-fuddsoddiad dyled ac ecwiti yn llawer is ym mlwyddyn ariannol 2023/24, gan ddod â chyfanswm gwerth y cyd-fuddsoddiad i £50m, o bosibl o ganlyniad i'r amgylchedd busnes a benthyca hynod heriol yn ystod y cyfnod hwn. Dros y cyfnod o bum mlynedd a ddangosir yn Ffigur 5.8, mae cyd-fuddsoddiadau wedi dod i gyfanswm o bron i £366m.

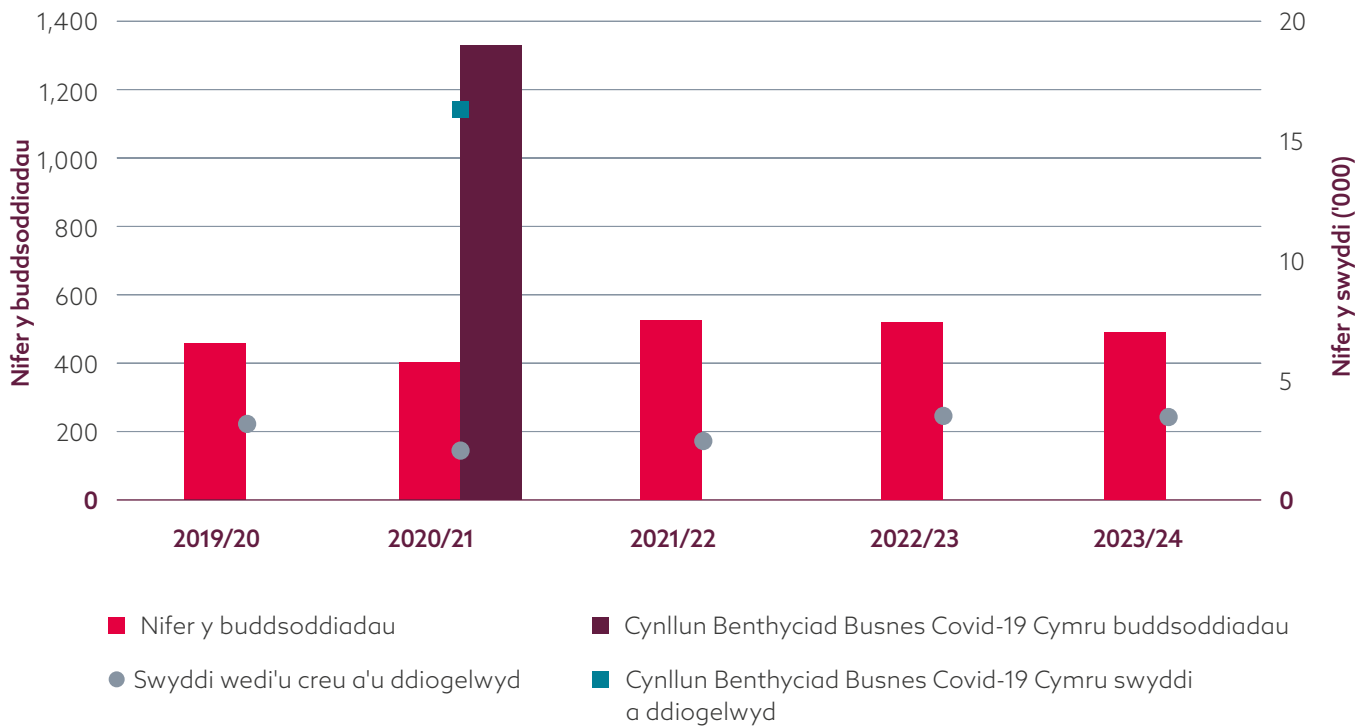
Ffigur 5.8
Buddsoddiad a chyd-fuddsoddi, £m, 2019/20 – 2023/24

Mae Ffigur 5.9 yn dangos ymhellach beth yw graddfa'r benthyca a wnaed yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21, wrth i dros 400 o fuddsoddiadau busnes fel arfer gael eu gwneud, gan greu a diogelu dros 2,300 o swyddi, yn ychwanegol at y 1,300 o fuddsoddiadau a wnaed drwy CBBCC a ddiogelodd 16,055 o swyddi yn 2020/21. Mae Ffigur 5.9 hefyd yn dangos y swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd dros y cyfnod, ac eithrio'r 16,055 sy'n gysylltiedig â CBBCC.

Mae nifer y buddsoddiadau a wnaed bob blwyddyn ers y cyfnod 2020/21 yn fwy na'r rhai yn y flwyddyn cyn y pandemig. Er bod nifer y buddsoddiadau wedi bod yn gymharol sefydlog yn ystod y tair blynedd ariannol ddiwethaf, bu gostyngiad bach yn nifer y trafodion buddsoddi ers blwyddyn ariannol 2021/22. Yn yr un modd, mae cyfanswm y swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd wedi bod yn gymharol sefydlog (ac eithrio ym mlwyddyn ariannol 2020/21), ond gyda gostyngiad bach yn y flwyddyn ariannol ddiweddaraf o gymharu â 2022/23.

Ffigur 5.9
Nifer y buddsoddiadau a'r swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd, 2019/20 - 2023/24

Yn gyffredinol, mae'r adroddiad blynyddol hwn ar gyfer 2023/24 yn datgelu cyfres o arwyddion calonogol o ran yr amgylchedd economaidd cyffredinol o amgylch BBaCh yn economi Cymru. Yr hyn sy'n holl bwysig yw'r gostyngiad yn chwyddiant y DU a fu'n broblem fawr i gwmnïau Cymreig o bob maint. Er bod Cyfradd Banc Lloegr y DU ar adeg ysgrifennu ym mis Mehefin 2024 wedi'i chynnal, mae disgwyliad cryf y caiff ei lleihau yn y misoedd nesaf wrth i bwysau chwyddiant gael eu tynnu oddi ar economi'r DU. Mae angen rhywfaint o ofal yn hynny o beth oherwydd mae hanes yn dangos y gall chwyddiant godi ar ôl tuedd ar i lawr, ac mae hyn yn amlwg yn bryder i Fanc Lloegr. Mae economi'r DU wedi gweld rhywfaint o dwf cyfyngedig yn ystod chwarter cyntaf 2024.

Mae economi Cymru yn parhau i fod yn 'gaeth' i raddau helaeth i dueddiadau ehangach y DU. Fodd bynnag, mae rhywfaint o bryder penodol ynghylch y gostyngiad yng ngweithgarwch allforio Cymru yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2024 a chyda rhywfaint o ddisgwyliad y gallai newidiadau yn Tata ym Mhort Talbot gael effeithiau mawr ar fynegai cynhyrchu Cymru ac ar allforion, heb sôn am effeithiau mawr diswyddiadau ar raddfa fawr o ganlyniad i'r newid mewn technoleg yn y ffatri.

Serch hynny, mae'r adroddiad hwn yn datgelu cynnydd calonogol yn hyder busnesau yn y DU, a chyda'r Arolwg o Fewnwelediadau ac Amodau Busnes (BICS) ar gyfer Ebrill 2024 yn dangos bod bron i 43% o fusnesau Cymru a arolygwyd yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn gwella yn y 12 mis nesaf.

Mae Etholiad Cyffredinol y DU wedi'i drefnu ar gyfer dechrau Gorffennaf 2024⁷⁹. Mae'n annhebygol y bydd gan Lywodraeth newydd y DU, beth bynnag fo'i chymhlethdod gwleidyddol, le sylweddol ar gyfer twf gwariant cyhoeddus. Yn wir, mae dadansoddiadau annibynnol o gynlluniau gwariant a'u cyllid wedi codi amheuon ynghylch i ba raddau y mae cynlluniau uchelgeisiol yn cael eu costio'n gywir. Mae'r geiriau 'costio'n llawn' wedi dod yn derm sy'n cael ei herio a'i gamddefnyddio. Felly, y disgwyl yw y bydd amodau cyllidol tyn yn parhau ond gyda'r golau posibl ar ddiwedd y twnnel ar ffurf rhagolygon twf gwell yn y DU.

Mae'r adroddiad blynyddol eto'n dangos pa mor arwyddocaol yw gweithgaredd Banc Datblygu Cymru gyda buddsoddiadau yn y flwyddyn ariannol 2023/24 hon yn gysylltiedig â thua 3,400 o swyddi newydd a rhai wedi'u diogelu, a chyda busnesau micro-faint yn parhau i ennill cyfran sylweddol o gyllid newydd. Bu'r ystod eang o brosiectau y mae'r Banc yn ymwneud â hwy yn arbennig o galonogol, gan gynnwys gwahanol ddiwydiannau a gwahanol seilweithiau.

⁷⁹ Cwblhawyd y gwaith o ddrafftio'r adroddiad hwn ar 4 Gorffennaf 2024.

Atodiad 1:

Adnoddau dethol a ddiweddarir yn aml

Mae rhai ffigurau a adroddir yn yr adroddiadau chwarterol a blynyddol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darllynydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe i'r ystadegau sy'n cael eu diweddar'u'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Atodiad 2:

Rhagolygon dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025

Rhagolygon CDG dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025 (% twf blynyddol)

Rhagfynebwyr	Dyddiad y rhagolygon	2024 CDG % twf blynyddol	2025 CDG % twf blynyddol
IMF	Ionawr 2024	0.6	1.6
OECD	Mai 2024	0.4	1.0
NIESR	Mai 2024	0.8	1.0
<i>Rhagfynebwyr eraill nad ydynt yn rhai o'r ddinas</i>			
CBI	Ebrill 2024	0.8	1.6
Experian Economics	Mai 2024	0.9	1.3
Oxford Economics	Mai 2024	0.6	2.0
<i>Rhagfynebwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Mai 2024	0.8	1.5
JP Morgan	Mai 2024	0.9	0.8
KPMG	Mai 2024	0.5	0.9

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-may-2024>

Atodiad 2:

Rhagolygon dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025

Rhagolygon cyfradd diweithdra AoLI detholedig ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025 Ch4

Rhagfynegwyr	Dyddiad y rhagolygon	Cyfradd ddiweithdra AoLI 2024 Ch4	Cyfradd ddiweithdra AoLI 2025 Ch4
CEBR	Mai 2024	4.2	3.8
OECD	Mai 2024	4.7	4.7
NIESR	Mai 2024	4.3	4.9
<i>Rhagfynegwyr eraill nad ydynt yn rhai o'r ddinas</i>			
CBI	Ebrill 2024	4.8	4.8
Experian Economics	Mai 2024	4.5	4.4
Oxford Economics	Mai 2024	4.2	3.9
<i>Rhagfynegwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Mai 2024	4.2	4.1
JP Morgan	Mai 2024	4.0	4.1
KPMG	Mai 2024	4.4	4.7

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-may-2024>

Atodiad 2:

Rhagolygon dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025

Rhagolygon Twf Dethol mewn prisiau ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025 (% twf Ch4-ar-Ch4):
chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD)

Rhagfynegwyr	Dyddiad y rhagolygon	MPD 2024 (Ch4 ar Ch4 flwyddyn yn ôl, %)	MPD 2025 (Ch4 ar Ch4 flwyddyn yn ôl, %)
CEBR	Mai 2024	2.2	2.3
OECD	Mai 2024	2.8	2.1
NIESR	Mai 2024	2.2	2.3
<i>Rhagfynegwyr eraill nad ydynt yn rhai o'r ddinas</i>			
CBI	Ebrill 2024	2.5	2.0
Experian Economics	Mai 2024	2.3	2.2
Oxford Economics	Mai 2024	2.1	2.3
<i>Rhagfynegwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Mai 2024	0.8	1.1
JP Morgan	Mai 2024	2.4	2.5
KPMG	Mai 2024	2.0	2.2

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-may-2024>

Atodiad 2:

Rhagolygon dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025

Rhagolygon Twf Dethol mewn prisiau ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025 (% twf Ch4-ar-Ch4):
chwyddiant Mynegai Prisiau Manwerthu (RPI)

Rhagfynegwyr	Dyddiad y rhagolwg	2024 RPI (Ch4 ar Ch4 flwyddyn yn ôl, %)	2025 RPI (Ch4 ar Ch4 flwyddyn yn ôl, %)
CEBR	Mai 2024	3.0	3.0
Liverpool Macro Research	Mai 2024	3.0	2.8
NIESR	Mai 2024	5.0	3.5
Rhagfynegwyr eraill nad ydynt yn rhai o'r ddinas			
CBI	Ebrill 2024	3.2	2.3
Experian Economics	Mai 2024	3.0	2.9
Oxford Economics	Mai 2024	3.4	3.4
Daroganwyr y ddinas			
Capital Economics	May 2024	1.1	0.2
HSBC	May 2024	3.3	2.8
UBS	May 2024	3.4	2.4

Source: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-may-2024>

Dirnad Economi Cymru
Economic Intelligence Wales

bancdatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn **bancdatblygu.cymru**.